

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.





ILLUSTRERAD TIDNING

HÖRAN

GRUNDLAGD AF FRITHIOF HELLBERG

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: JOHAN NORDLING.



ANNA LINDHAGEN

1. FRÅN KOLONITRÄDGÅRDARNE VID FREDHÄLL. 2. FRÅN KOLONITRÄDGÅRDARNE VID ERIKSDALSLUNDEN

3-5. OLIKA LUSTHUSTYPER. 6. REDSKAPSBOD VID SÖDERBRUNN.

Anna Lindhagen och Stock-

NÄR HOS MANNEN fosterlandskärlek och handlingsifver gå hand i hand, blir det välsignelserika resultat, som sätta spår i utvecklingen. Ej mindre verkar den dådrika kvinnan där

holms koloniträdgårdar.

hon, besjälad af stark medborgarkänsla, ser samhällets brister och arbetar för att råda bot på dem. Men hon har ofta ett företräde framför mannen: hon ser djupare och känner finare.

HUR LIFLIGT står icke för mitt minne mitt första sammanträffande med Anna Lindhagen! Det var under Ellen Key-förföljelsens värsta tid. För att undergräva den "farliga" kvinnans prestige spriddes i samhällsbevarande sedlig nitälskan osanna skvallerhistorier om hennes enskilda lif, hvilka väckte harm och löje hos dem, som personligen kände henne. Man kan verkligen ibland undra öfver s. k. bildade personers kulturnivå. I alla händelser har den fria tankens idé näppeligen ännu

kommit in i det allmänna medvetandet. När då en gång i en krets af kvinnor eländet dryftades, så hördes en ifrig röst ropa: "Så låt oss då slå en ring kring Ellen Key!" Den, som med gnistrande ögon slungade ut detta mycket tilltalande, men svårigen realiserbara projekt — åtminstone icke i åsyftad mening — var Anna Lindhagen. I detta lilla yttrande ligga i själfva verket de drag, som efter hvad jag tror bilda grundtonen i en personlighet, så varm och impulsiv, som blott få äro

det i våra kalla zoner. Där ligga i detta yttrande den intensiva medkänslan och det stora modet, som göra det för Anna Lindhagen lika naturligt att kläda skott för andra, som det är för genomsnittsmänniskan att intet vilja riskera, då det icke är fråga om ett personligt intresse eller en direkt plikt.

Det gifves många, för hvilka en förlöpning är ett större fel än en låghet, och som rent af föredraga en kvinnotyp, hvars allmänmänskliga egenskaper noga hålla sig inom den jämnstrukna

medelmåttans ram. På denna kategori af människor verkar säkerligen Anna Lindhagen rent af skrämmande med sina ständiga underlåtenhetssynder mot detta i vårt land älskade och omhuldade begrepp, som endast det svenska språket har ord för, ordet "lagom". Egentligen är Anna Lindhagen aldrig "lagom". Hon är radikal, icke på det sättet att hennes åsikter ha den där ofta förekommande radikala bouqueten, som ingenting betyder hvarken för åsikternas ägare eller för andra människor, utan så att det radikala åskådningssättet blifvit ett med hela personligheten och därför lifsbestämmande.

Jag har aldrig känt en kvinna med så utpräglade medborgerliga instinkter som Anna Lindhagen. Detta är ett nedärfdt drag. Anna Lindhagen är dotter till justitierådet Albert Lindhagen, hvars kommunala lifsgärning är ett innehållsrikt blad i Stockholms stads utvecklingshistoria, Stockholms högskolas upphofsman, och hans hustru född Schönmejr samt syster till borgmästaren Carl Lindhagen. Hon kan icke annat än med spändt intresse följa företeelserna på det kommunala och det politiska lifvets områden. Och hon nöjer sig icke med den intresserade åskådarens roll. Allt ifrån sin första ungdom har hon haft en lidelsefull åtrå att handla. Hon *måste* arbeta för det mål, hon älskar och tror på. Många äro de inlägg, hon gjort i tidens sträfvan. Då något upprör henne, *måste* hon protestera. Anna Lindhagen är en af dem, som under det skickelseidiga året 1905 togo initiativ till det af 180 kända svenska män och kvinnor undertecknade uppprop, hvari uttalades förhoppning om en fredlig afveckling af unionsförhållandena. En annan gång gör hon sitt inlägg mot beslutet att offra hundratusentals kronor på ännu en kyrkobyggnad till de många, som redan finnas i Stockholm, när skriande behof af annan art förefinns. Handlingskraften och modet att i sin mån göra hvad hon kan, för hvad hon anser rätt, svika aldrig. Hvarje åtgärd, som minskar den skönhetsbrott som en gifmild natur givit Stockholm och dess omnejd, är för Anna Lindhagen ett brott, som hon en gång yttrat: "Skönheten är ju det enda, som skulle kunna alltid tillhöra människorna. Allt annat sviker ju, personliga förhållanden är det vansklige af allt. Om människorna då åtminstone hade att glädja sig åt skönheten i samhället."

Sedan flere år tillbaka är Anna Lindhagen anställd som barnavårdsinspektör och som värddinna för några stadens arbetarbostäder i Hjortshagen. Säkert har hon på dessa områden gjort en betydande insats. Det företag, som emellertid ådragit sig särskildt stor uppmärksamhet, är grundandet af Stockholms kolonitrdgårdar, hvilka tillkommit helt och hållet på Anna Lindhagens initiativ. På sex olika ställen i Stockholms utkanter finnas dessa anläggningar. Gå ut en vacker vår- eller sommar dag t. ex. till kolonitrdgårdarne vid Fredhäll på Kungsholmen och se, huru arbetarfamiljerna, hvar och en på sin lilla trädgårdslott, med lif och lust syssla med sitt jordbruk, som förutom arbetsglädje och intresse rent af förskaffar dem en ekonomisk vinst. Och du skall inse, att här är något *verkligt godt* åstadkommet till deras fromma, för hvilka en landtivistelse med dess friluftslif är det ouppnåeliga. Hur mycket arbete, hur mycket bekymmer, såväl ekonomiskt som af annan art, presenterar dock icke detta företag för dess skaparinna! För att icke anläggningen som helhet skall förfulas, har en ständig tillsyn varit nödvändig.

Utom allt annat är Anna Lindhagen äfven rösträttskvinna, ständigt i elden, talande, skrivande, initiativrik. Vid det första offentliga möte, som hållits i kvinnornas rösträttsfråga

våren 1902, var hon en af anordnarna och höll inledningsföredraget. Innevarande sommar vid en föredragsturné i Norrland har hon på åtta dagar hållit åtta föredrag på olika platser, hvilket med rätta betecknats som ett rekord. Då hon en gång vid ett sammanträde kl. 1/2 6 e. m. tog fram en bit bröd och började äta, hvarvid någon frågade, om det där var middag, blef det karaktäristiska svaret: "Nej, frukost." En begränsning i bruket af de egna krafterna och af intressesfären vore säkert önskvärd. Orimligheten af ett könsstreck i fråga om medborgarrätt kan emellertid icke bättre demonstreras än genom fallet Anna Lindhagen.

Dock innerst inne är det nog icke dagens stridsfrågor, som Anna Lindhagen framför allt älskar. Hon hör till dem, som hafva denna utpräglade känsla för den svenska naturen, själva jorden, att hon aldrig skulle kunna tänka sig att kunna lefva i ett annat land. En alldeles särskild kärlek ägnar hon sin moders födelsebygd, Ångermanland och hela det stora framtidslandet Norrland. Det är dessutom så mycket, som Anna Lindhagen älskar, konst och musik och blommor och mycket annat, som icke här kan beröras inom dessa korta skisserande rader.

Då någon sällsynt gång vid en sen aftontimme hon uppenbarar sig i en vänkrets, så är det ofta hon, som blir medelpunkten, alltid originell i sina synpunkter, aldrig skyggande för de yttersta konsekvenserna och aldrig tråkig. Ofta när jag hört Anna Lindhagen offentligt eller enskildt uttala en glödande indignation öfver ett missförhållande eller tala sig varm för en sak, som hon gjort till sin, ha några ord en gång fällida om en kvinna, nu död och borta, kommit för mig: "Själ af eld och själ af tankar." Det där vi kalla själ är så särskildt starkt och intensivt i Anna Lindhagens personlighet.

ANNA KLEMAN.



ELLEN LUNDBERG, f. NYBLOM.

Till ett barn.

KNAPP DINA händer och bed till Gud; —
den Gud jag knappt vågar tro på.
Men vid dina läppars stammande ljud
får jag frid. — Hvad kan det bero på?

Då vidgas mitt hjärta, då öppnas min blick.
Jag räds, att din andakt störa.
Det är som jag tyst vid din sida gick
längs stigar, som fjärran föra.

Hur ljufligt att så kunna följas åt!
Det strömmar så fullt i mitt sinne.
Det stiger inom mig af lycka och gråt;
det skymtar af aning och minne ...

Så löses sakta från själen ibland
tviflets skymmande bindel. —
Barn, håll mig fast vid din späda hand,
när afgrunden ger mig svindel!

Mjuk
och
elastisk gång
tillhöra de egenskaper
som gjort

Victoria
hängan

till
"Damernas Favorit."

Försäljes i finare skoaffärer öfverallt — till populära priser — och tillverkas af
LUDVIG TRAUOGOTT, STOCKHOLM.

Apropå "Kärlekens afvig-sidor."

SOM ETT NYTT bevis på det intresse Eyvor Steens artikel framkallat, meddela vi i dag nedanstående uppsats som närmare går ämnet in på lifvet. I nästa veckas nummer fortsättes artikelserien "Kärlekens afvig-sidor".



ETT HJÄRTLIGT tack till Th—a S—e för ert friska inlägg! Men hvarför så het sig i tonen gent emot Eyvor Steen! Därför att männen äro ena stora syndare, får man väl inte dra den slutsatsen, att flickorna aldrig behöfva höra ett allvarets ord. Så väl är det tyvärr inte. Vi kvinnor vilja "likställighet med mannen", men hur många af oss är det inte, som söka denna genom att sänka oss till mannens lägre nivå i denna fråga. Det är visst inte bara ouppfostrade flickor detta gäller, — faran synes minst lika stor för väluppfostrade, välbärgade familjeflickor från goda, men litet ytliga, konservativa hem. I den småtrefliga eller smågnatiga familjekretsen med dess konventionella moral ha de aldrig fått känna en fläkt af det kärftva och allvarliga lifvets ansvar och storhet. Och ännu mindre ha de fått lära sig att tänka själfva, reda sig själfva och gå till botten med saker och ting. Så kommer under ungdomsvåren läsning af modern skönlitteratur och kurtis med ungherrar, som sätta i dem en massa osmälta, nymodiga idéer om frihet, njutning och lifstegring. Och allt detta väcker hos dem, liksom hos de unga männen, lust att "lefva lifvet", d. v. s. slicka i alla skålar och snaska på alla frukter, helst de förbjudna förstas. De smaka visst alltid pikantast. Respekten för den moral de lärt af pappa och mamma är borta, och för att skaffa sig ett eget flint och strängt, modernt och individuellt samvete äro de, liksom de flesta unga män, alltför outvecklade och allvarsfattiga. När sedan lifvet kommer med sin stora gåfva — den verkliga kärleken — så ha de ingenting att ta den i. Deras själ är för full af allt det småkram de samlat, och som de kalla "upplevelser".

Men angående dem, som äga högre ideal och begrepp om verklig oskuld, skulle jag vilja säga: vare sig de äro män eller kvinnor, ha de ingen som helst ursäkt, om de kasta yxan i sjön. Det är deras absoluta ofrånkomliga skyldighet att i sitt eget lif, så långt det står i mänsklig makt, förverkliga sitt ideal. Och detta utan afseende på sina känslor af aktning eller ringaktning för det motsatta könet. — Härvid kommer jag att tänka på ett talesätt, som nästan alltid utgör texten till betraktelserna öfver mannens ondska, nämligen "aktning för kvinnan". Hvad menas egentligen därmed? Hvad menas t. ex., när man skriver långa utgjutelser öfver bristen på "aktning för kvinnan" apropå det, att en ingenjör burit sig illa åt

PAPPERSMÖNSTER

fullt tillförlitliga, erhållas omg. från oss till nedanstående pris inom Sverige: Bluslif 40 öre, Kjollmönster utan släp 50 öre, Prinsessklänning 75 öre, Reformdräkt 75 öre, Barndräktmönster 50 öre, Kappmönster 60 öre. Uppgif lifvidd, (omedelbart under armarna), midjevidd och kjollängd, erhåller Ni till Eder figur fullt passande mönster. Expedieras portofritt om rekvisition åtföljd af likvid i sparmärken el. postanvisning insändes till Iduns Mönsterafdelning, Drottninggat. 51, Sthlm

mot en prostituerad? Känna vi själva aktning för dessa stackars människor som klass betraktade? Medkänsla, längtan att hjälpa, blygsel öfver vår vanmakt och öfver samhällets orättvisa i bästa fall — men aktning? Jag tror det knappast. Detta utesluter naturligtvis inte, att vi kunna högakta en och annan individ af det slaget, om vi personligen känna henne som en i öfrigt god och älskvärd människa.

Men hur kunna vi begära att män, som ha ögon att se med, skola känna en så kraftig vördnad för oss allihop utan urskillning, att denna vördnad förmår betvinga deras lidelser och förinta deras onda böjelser? Vi vanliga, hederliga flickor, som sträfva efter ett renligt känslolif och ett fint och godt uppförande gent emot våra manliga bekanta, — skulle vi kunna tänka oss att göra detta af vördnad för släktbegreppet man! Snarare drivas vi väl af respekt för renhetskrafvet i vårt eget inre och af hänsyn till den ende, särskilde man, som vi en gång vilja dela lifvet med, och hvilken vi inte akta värdig något ringare än en hel och samlad personlighets fulla, rena kärlek. (Men han får inte ha varit värd vid pusskalas!)

Dessutom ledas vi nog också af den hos alla inneboende lusten att i alla lifvets skiften bete sig så, att man kan "se sig själf i synen". Om männen handlade af analoga skäl och icke byggde sin moral på den lösa grunden, "aktning för kvinnan", skulle de lyckas mycket bättre. Och äfven om de misslyckades, skulle de på räkningsdag ha något stoltare att komma med än gamle Adams genomtarfliga "kvinnan, som du gaf mig" etc.

ANNE-MARIE.

Lycko-Pers förundran.

LILLE PER satt stolt grensle på en af förstubrobalustradens storhorniga, snidade bockvidunder, när syster Majken, som var sjuutton år, het och andfädd ilade upp på gården.

Hans hår föll flickvekt i lockar på axlarna, men de knubbiga benen krummade sig energiskt efter bockens sidor.

Hon skyndade fram till honom.

— Rider du till Sagoland, bror Lycko-Per, eller hvart rider du? sade hon och tog honom om halsen.

Majken kallade Per "Lycko-Per", därför att det var lyckligt att ha en bror. Från begynnelsen fick Per eljes sitt smeknamn, därför att han var "pojken", som kom på "gamla dar". Nu var han fulla fem år och svarade i bestämd ton:

— Per rider till stan.

Han tog nya tag i de ofantliga bockhornen och satte hämlarna till.

— Lycka på resan då, Per!

Och syster Majken gaf honom en smällkyss i pannan.

— Neej, inte kommer Per till stan inte, förklarade Per. — Per rider till stan, men inte kommer Per dit inte.

Han såg på systemen. Hon förstod väl?

— Lycko-Per! Men nu ska du få höra en saga; vill du det? Säg att du vill, Per!

Per ville. Han höll in bocken: Ptro!

— Jo, Per, det var en gång en liten flicka, som låg i sin hvita, hvita säng och drömde om röda, röda rosor... Hela rummet var fyllt af rosor, de klängde i böljande rankor kring väggarna, de växte upp från golfvet, högt, i höga, vajande buskar, de sväfvade under taket som röda skyar, och de doftade, doftade, och den lilla flickan var så glad... Men när hon vaknade om morgonen och fann, att hon en-



Ingelstadsgummorna på Lunda-utställningen.

Å VÅRA UTSTÄLLNINGAR är alltid sörjdt för generöst tilltagna afdelningar för hemsöjd, och be-tecknande för det återvaknande intresset för hemsöjd är den uppmärksamhet de väcka. Det är om ett par grenar af densamma, sådana de varit företrädda på sommarens lundautställning, vi ville nämna några ord. Vi syfta härmed på de vackra utställningarna af knyttade spetsar och hålsömsarbeten. De största utställarna inom hvar sin bransch ha varit de två allmogekvinnor vår bild visar, sysslade vid dyna och söm, *Bengta Håkan Nils* från Köpinge och *Hanna Jacobsson* från Hedvigsdal. Besökande å utställningen ha haft sin glädje i att se, hur mor Bengtas flinka händer kallat fram de underbaraste spetsar och hur skickligt och säkert Hanna Jacobsson fört sin nål.

Bengta Håkan Nils, som är född 1841 i Stora Köpinge, har sysslat med det arbete, hon nu uppdrifvit till verklig konst, ända sedan hon var nio år. Under hennes äktenskap måste knyttningen skjutas undan, men nu har hon som änka åter tagit upp sin gamla sysselsättning. Hon utställer nu lakanspetsar, kragar, m. m. allt vittnande om stor konstskicklighet.

Hanna Jacobsson från Ingelstads härad, hvars dräkt hon bär, är ett år yngre än mor Bengta och har likaledes i sin tidiga barndom lärt sig sy konstriks hålsöm. Hon har nu på äldre dar kunnat helt ägna sig däråt och utställer de vackraste dukar och dräktbroderier. Å utställningen har hon undervisat i sin konst.

Ett bevis på hur dessa två aristokratiska arter af hemsöjd numera uppmuntras är också utställningen af spetsar och hålsöm från Tosterup. Denna är anordnad af *Augustine Ehrensward*, Tosterup, som där inrättat en knyttelskola.

EBON HOI.



dast drömt, grät hon... Då hon steg upp för att klä sig, trampade hon emellertid på något hasast, som kom hennes fot att blöda... Nu trodde hon, att det dock var en ros, som med sina törnen stuckit hennes fot, och hon ville ta upp den och förlåta den och gömma den... Hon böjde sig ner — men det var bara en knappål... Nej, Per, det var en ros, det var en ros! — och rid nu till stan igen...

Underligt bar syster Majken sig åt i dag. Per vände sig om och tittade efter henne — jasanya, hon ville spela på pianot för Per, det var därför hon sprang ifrån Per så där...

Och efter musik fortsatte Per nu mot staden i galopp, och rundt omkring sig såg han röda moln och röda skogar, röda moln och röda skogar.

— Hopp i galopp! befälde han, Lycko-Per, och i galopp gick det.

Men senare på eftermiddagen bar syster Majken sig underligt åt igen, obegripligt underligt denna gång.

Det var vid middagsbordet.

Pappa satt i skjortärmarna, ty det kändes så kvaft, sade han. Han tittade ut: i rappet hade de nog ett duktigt regn.

— Ja, ett duktigt åskregn, trodde mamma

Brud- & Bröllops-

sidentyger, i hvitt, svart och kulört, sista nyheter

ouppnådt urval från 90 öre till kr. 13 pr mtr.

Sändes tull- & portofritt direkt till privata.

Profver omgående franko.

Schweizer & Co, Luzern S 5, (Schweiz).

Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

och tittade ut hon också; och nu bar syster Majken sig obegripligt åt.

Syster Majken sade, att nu ville hon följa med tant Helena ut och resa, nu ville hon det, och som hon sagt detta, fick hon tårar i ögonen, tårar! och tycktes vilja gömma sig i sopp-tallriken.

Per förvånades. Tant Helena skulle ju fara långt, långt bort till alla möjliga land... Att pappa och mamma i en hast blefvo tysta och allvarsamma och tittade "mellankoliskt" på hvarann, det var naturligt, ty de skulle ju stanna hemma de, men att syster Majken inte skrattade af glädje, utan satt färdig att gråta, det var obegripligt, fullkomligt obegripligt.

Per fick dock en idé.

Kanske syster Majken tänkte på knappålen. Det var kanske en knappål ändå, som stack den lilla flickan i foten.

Han lade hufvudet på sned och sporde försiktigt:

— Syster Majken, var det inte en ros, syster Majken?

Underligt! Nu hoppade syster Majken upp från stolen och sprang sin kos med händerna för ansiktet — och pappa och mamma stirrade på Per, som om Per sagt något fult, och mamma sade till pappa:

— Hvar i all världen fick gossen det infallet ifrån?!

Men Per hade inte sagt något fult. Det började rycka i hans underläpp.

— Det var ingenting fult, det var en saga! försäkrade han. Det var en liten flicka, som drömde om röda törnrosor, och så steg hon upp ur sängen och stack sig på en knappål, men hon trodde, att det var en ros, men det var ingen — jo, sen var det en... Det var en saga, som syster Majken talade om för Per, när Per red till stan på bocken...

Men eftersom det en gång börjat rycka i den ljusröda läppen, fortsatte det, och när mamma nu fick tårar i ögonen liksom nyss Majken, släppte Lycko-Per utan vidare sin sked och fyllde på en sekund hela huset med förtviflade bu'n.

— Det var ingenting fult, bu-bu-bu! det var inte Pers fel, bu-bu-buuu —!

Emellertid behöfde hvarken pappa eller mamma inskrida, ty i ett nu signalerade en svärdsbred blixt klart till strid, och åskan dånade strax som tusen kanoner, och slagregnet smattrade som gevärssalvor...

— Åååå! sade Lycko-Per och ryste skönt.

— Åååå! sade han och klippte med ögonlocken.

Lycko-Per var liebhaver på oväder.

Ännu en fruktansvärd profning återstod honom dock.

Han måste afsluta sin middag, innan han kunde få lof att gå upp i gröna gästrummet, där det fanns en fönstersmyg, från hvilken man med hela sin själ kunde njuta ett godt, ärligt, uppfriskande rusk.

VILHÄLM NORDIN.

SOMMARINTRYCK FRÅN BRETAGNE. För Idun.



OSTRONHAMNEN I CANCALE



OSTRONEN SÖRTERAS



MARIKA CEDERSTRÖM



OSTRONFÖRSÄLJERSKOR

JAG PACKAR upp effekter ur en koffert och något faller till golvet: en liten bunt vykort. Och genast stå sommarminnena levande igen, befriade från resdammet och hemkomstintycken, jag tycker mig åter känna luftens doft af stark sälla och tång, solens ljuflika hetta från klipporna, åter se havets gröna färgprakt vid kusten af Bretagne, Côte d'émeraude — smaragdkusten. Jag står med mina vykort i handen; där har jag utsikten från mitt stora rum med skrifbordet intill fönstret högt öfver gamla trädgårdar och öfver branter med ljung och vild murgröna och med stranden och hafvet under dem och fiskarflottiljernas hvita segel (några gulröda däribland) i morgonsolen. Och jag känner, sentimentalt mot min vilja, som skulle det visa otacksamhet, om jag inte skref ned något därom, spridda brottstycken ur minnena från en vacker tid.

Det var en liten stad på något tusental invånare, fri från parisare och dylika mera fashionabla sommargäster. Jag hade frågat: finns där sandstrand med plankpromenader, finns där badhus, finns där kasino? — Nej, ingenting, ingenting alls. Järnvägen går inte fram dit, man får ackordera med bönderna vid närmaste station och skakas fram på backiga bretagniska landsvägar. Man får sin morgontidning från Paris dagen därpå. Där bor bara en befolkning af fiskare och ostronodlare och många af dem ha nog aldrig sett Paris ens i drömmen, om också de flesta karlarne varit åt både Island och New-Foundland. — Godt, säger jag, dit vill jag komma.

Det är ett stort pensionat i ett gammalt kloster, en landtgård, om man så vill; kor, grisar och höns på bakgården, potatisland och grönsaksträdgårdar i all oändlighet; men också den fridfulla klassiska klosterträdgården när-

mast det stora gamla stenhuset med sina svala rum och sin klockstapel; de rundklippta granarna, de smala buxbomhäckarna kring rabatterna med rosenbukar och liljor och stora dalior, allt skuggadt af plataner och höga lagerträn och af lindar med frisk grönska och surr af bin i blomningstiden. Under träden stå bänkar, och i trädgårdens bortersta hörn, mot den rosenöfvervuxna stenmuren, ser man en ring af de fromma systrarna med sina hvita dok och hör därifrån mumlet af Ave Maria, medan de flitiga fingrarna syssla med spritande af ärter eller skalande af frukt till inackorderingarnas bord.

Inackorderingarna äro väl ett fyrtiotal inalles, af alla åldrar och kön, samt åskilliga nationaliteter och trosbekännelser. Gud vet hur de hitta hit, ty ingen reklam lockar dem. Själfr har jag fått adressen af en ren tillfällighet. Bredvid mig vid bordet sitter den gamla frun, som känt George Sand och Balzac och talar om dem som lefde de ännu i går. Hon var god, George Sand, säger hon; man glömmet inte de där stora svarta ögonen, som lyste af lust att alla skulle få det bra! Och mycket ämabel också, mycket ämabel. — Balzac då? — Nå, Balzac var en underlig karl; när han hade druckit litet, bara litet, var han otroligt treflig; men ofta drack han mer, och då blef han svår. Jag såg honom ond en gång... Men så blir hon tyst igen, som om hon plötsligt blef rädd för att begå indiskretioner. — På min andra sida sitter en ung tysk, student och något artist, modern ande, Jugend, München... Af nordén känner han huvudsakligen Strindberg och Knut Hamsun, kanske något Herman Bang. — Midt emot oss ha vi den förträfflige monsieur Mingue, en f. d. sockerbagare och gammal änkeman, som är pensionär här året rundt liksom hans granne, monsieur Lecomte. Monsieur Lecomte har varit sjöman. Han var

ung anno 1848 och slogs i juli det året på barrikaderna i Paris; sedan kom han vida omkring i världen, Indien med böldpest, Kina med lönnmord i Schanghajs gränder. Afrikas guldskuter äro för honom realiteter. Men han är fåordig och lockas inte lätt in i onödiga resonemang. Han har kommit hem till sitt Bretagne och sitt rum öfver hafvet för att sluta sina dagar i frid och ensamhet. Nu sitter han vid ena bordsändan och skådar med filosofi ner öfver det brokiga sommarsällskapet: flere engelska familjer, några åldrande fröknar från franska småstäder, ett halft tjog barn, skolbarn och mindre barn, ända ner till lilla svenska Lena, som får springa halfnaken som ett "vildt barn", till småstadsfröknarnas häpnad, och för öfrigt är favoriten, icke minst de engelska pojknarnes. I klosterträdgården debutera ungdomarna blygt i erotikens komedi; man hör skratt och klang under förföljandet mellan krusbärsbuskarna, och utmanande tillrop: méchant! — méchante!

*

Det är morgon och solen brinner öfver ett haf utan gräns. — Mamma, frågar Lena, hvar tar hafvet slut? — I Amerika, svarar modern. — Låt oss då ta en båt och ro och ro tills vi kommer till Amerika!

Så enkelt låter det! — Vi gå på stigen längs klippkanten; omkring oss växer ljung och enbuskar, och öfver stenmurarna, som begränsa åkrarna längre bort, klänger ett öfverdåd af blåhallonsrefvor. Posten från Sverige har bragt underrättelser om kyla och regn; men här mogna aprikoser och persikor på spaljerträden utanför böndernas hus i byarna. Det är ebttid nu och stranden under klipporna blir bred och färgrik; solen speglas i de små vattensamlingarna mellan stenarna med kopparbruna

Lagermans flytande putspomada BON AMI.

alger likt en fäll öfver sig, i hvilken kvarglömda minderåriga krabbor kila omkring. Här och där slingrar en liten brant gångstig ned; där är då ett stycke sandstrand eller ett långgrund och där badas dagen i ända. Intet falskt pryderi: damer och herrar, bekanta och obekanta om hvartannat, som badlustan fogat det. Ett stycke randig trikå ger illusionen af fikonalöf, och den som känner sig generad, kan ju alltid gå sin väg.

Åt höger ner mot "staden" ser man nu ostronparkerna, dem högvattnet eljes täcker, väldiga områden på det stora grundet, afdeladt i fyrkanter, som tillhöra de olika uppfödarne. Vid förmiddagens ebttid ser man kvinnorna syssla därute i gytjtjan, sortera ostronen och skölja dem. De ha fiskats in under vissa lagbestämda dagar i april, årets viktigaste fångst-period, då man går man ur huse, så många som finnas kvar efter det en stor kontingent af männen kort förut seglat ut på hvalfisket för att inte komma åter förrän om åtta, nio månader — om ens då. Ty hvarje år bli alltid några borta...

Jag frågar en kvinna:

— Hvad säger ni om detta, ni hustrurna, mödrarna? Hur känns den långa ovissa väntan?

— Ack, svarar hon, det har ju alltid varit så här. Det finns ändå inte en flicka, som inte helst blir gift med en sjöman, det är det enda, som har riktigt anseende.

Jag ser på kvinnans ansikte, brunt, kärft och lugnt. Hon är änka med tre små barn, hon lefver med sin gamla mor, också änka. Men intet knot. Fadern och mannen har hafvet behållit, men det är goda namn de lämnat i arf åt barnen, och kvinnorna i Bretagne äro inte rädda för arbete.

*

Det är i kyrkan om söndagen som det är intressant att se ansiktena. Egendomligt nog fördes min tanke första gången till en söndag uppe i Leksand, då jag också där såg folket i kyrkan. Det var någonting af samma slutna allvar och samma kloka, samlade lugn. Här funnos liksom där ansikten, som i sin knotiga mogenhet påminde om gammal masurbjörk. Kanske bidrog ytligt till intrycket att kvinnorna här som i Dalarne alla voro lika klädda, här dock strängare, i svart kjol och kofta med en liten hvit hufva öfver det svarta konstrikt glättade och i två strama flätor lagda håret. Intrycket behöll sig emellertid icke. Det finns öfver den svenska allmogen ett drag af kontemplation, som man inte spårar här. Här är intelligensen mera lagd utåt, mera nyfiken, mera vaksam. Möjligen beror detta på det stränga och fattiga lifvet, dock icke så fattigt, att det alstrar den svenske kustbondens liknöjdhet och festbegär. Typerna bli också här, när man sett dem en tid, mera säregna, inbördes olika. Det gemensamma draget är uppmärksamheten och ett slags vacker envishet. — Jag observerade flere gånger en ung karl på grund af hans slående yttre likhet med den danske grönländsforskaren Knud Rasmussen, som har eskimåblod i ådrorna. Den unge karlen var fiskare — som de andra där. Han hade endast af en händelse, sjukdom, blifvit hindrad att i år som alla år sedan hans sextonde följa med seglarne till Island; han gick nu hela sommaren och sörjde däröfver, sades det, vantrifdes och kunde ingenting företa.

Man märker sinnets vakenhet härborta på sättet att åhöra predikan, utan suckar, med ett spändt och inte okritiskt aktgifvande. Predikan är alltför lång, men tålmoden räcka till, och den är också praktisk, rakt på sak, med jämnt så mycket deklamation och retoriska blomster, som tyckas nödvändiga för de formkänsliga barnen af Frankrike. — Religiosite-

ten är stark och bestämd, utan öfverspändhet. De veta sedan sekler tillbaka, dessa människor, att Guds moder beskyddar dem, som fara på hafvet Hon vakar öfver dem om natten och stillar stormarna. Det är inte att leka med, och de ha sin religion liksom de ha sin strama energi och sin kunskap om slits och släps outrotlighet. Jag har sett prästen komma gatan fram, bärande nattvarden till någon döende, och där han passerade föllo alla, kvinnorna utanför sina trösklar, männen på väg till arbete, de lekande barnen, ned på sina knän och böjde hufvudet för honom — en gest så otvungen och spontan som någon af hvardagens alla nödvändiga gester. Kanske förlorar det sig dock något, nu sedan turisterna alltmer börjat upptäcka Bretagne och automobilerna upphäft de dåliga kommunikationerna. Det har kommit drag af grannlåt i dräkten, som icke passa där, och kanske något själfmedvetet och främmande öfver de vackra fiskardöttrarna, när främlingarnas ögon stanna vid dem. Antagligen komma religionen och legenderna att vika, allteftersom pariserblusarna och hattarna för i fjol få större marknad.

Jag vet att religionsdogmerna liksom religionsvidskepelserna äro kulturfientliga; men när det gäller lägre stadier af kultur har jag den oförnuftiga smaken att anse religion som ett nästan nödvändigt klädsamt moment. Jag tycker om att ofvanför dörren till alla de landtliga bretagniska hemmen se den lilla nischen i väggen, i hvilken man ställt in en jungfru Mariabild, omgifven af pappersblommor under glas. Jag tycker också om söndagskläderna och silfverspännena, som komma fram en gång i veckan till mässan, och de naiva psalmerna, som min lilla flicka lärde af sina små lekkamrater och som de sjunga tillsammans, medan vi ströfva fram öfver de ljungebevuxna falaiserna, där hafsvinden sveper:

Le petit Jésus
Allait à l'école,
Il a porté sa croix
Sur ses deux épaules.
Quand il savait sa leçon
On lui donnait un bonbon,
Une pomme douce
Pour mett' sur sa bouche,
Un bouquet de fleurs
Pour mett' sur son cœur.
C'est pour toi, c'est pour moi
Que Jésus est mort en croix!

(Den lille Jesus — gick till skolan — han har burit sitt kors — på sina båda skuldror. — När han kunde sin läxa — gaf man honom en karamell — ett sött äpple — till hans mun — en bukett af blommor — att lägga mot hans hjärta. — Det är för dig, det är för mig — som Jesus dött på korset.)

Jag ger endast öfversättningen bokstafvig, emedan jag inte tror mig om annat.

*

Aftonen faller efter en solig och klar dag.



FÖRFATTARINNANS LILLA DOTTER LENA SOM BRETAGNISK FISKARJÄNTA.

Jag har varit på besök hos min vän, gubben Jean-Marie i hans lilla hus intill vägen, ett enda rum med stampadt lergolf och trasig rapping på insidan af stenmurarna. Ett enda fönster midt emot dörren och en öppen eldstad, som väl ger mera drag än värme.

— Här är kallt om vintern, säger jag.

— Jo, det är säkert. Det är bara att gå och lägga sig så snart skymningen kommer! — Han pekar på sängen, en väldig bur i två våningar och med förträffliga sängkläder. Med bordet och dess bänk samt det stora skåpet i valnöt med mässingsbeslag utgör sängen hela möblemanget. Jag berättar om Sverige, ty det roar gubben och hans gumma, och de mysa segerrikt, när jag talar om, att deras möbler af ädla träslag och vackert arbete skulle pryda äfven ett elegant hem i mitt land. Men när jag berättar om våra skogar och om att den fattige på landet ändå alltid har ved nog och golf under fötterna och skaplig värme i sin timmerstuga, bli de tysta och undra. Det var ett land, det! säger gumman och knäpper ihop de giktknutna händerna. Formlösa drömmar om det okända ge ett ögonblicks glans igen i sjuttioåringens skumma ögon. Hon har slitit ondt i allt sitt lif och födt öfver tio barn, kanske fryser hon inte så mycket numera, men hon minns raden af svarta vintrar utan eld eller lyse. Gubben småskrattar — Gud vet om han riktigt tror min historia!

Nu är det vindstilla och hafvet mörknar. På andra sidan om den vida bukten försvinner den vaga konturen af Mont S:t Michel, som om dagen stått dimblå likt ett sago-slott, ett klippmonument öfver flygsandarna. Den lilla staden blir tyst, barnen se inte att leka mer på platsen framför gamla kyrkan. Öfver klosterträdgården kretsas läderlapparna, det sista hvarfvet för dagen. Ute på fjärden glimma lanternorna från ett par förankrade kuttrar som små fixstjärnor, ensliga och vaksamma. Jag går fram och åter i mitt stora rum med öppna fönster och vill ännu inte sofva.

En nattfjäril fladdrar kring mitt enda ljus; jag släcker ljuset. Vid mitt fönster ser jag ut i denna natt efter former, som icke synas till, jag lyssnar efter rop, som icke höras... Eller hvem går där nedanför? Ingen. Hvem talade? Trädgården är öde. En liten mygga sjunger intill mitt öra. Längst inne i rummet sofver ett barn. Omkring mig i det stora huset sofva alla dessa människor, med hvilka jag spisade och talade och som samlades kring musik i skymningen, för att dansa.

En melankoli som af längesedan glömda sånger, de som en gång voro vackrast, stiger ur de dunkla vidderna, ur oceanvattens svaga brus mot uråldriga klippstränder. En värld af oformade tankar, af längtan till en ro så djup, att själfva ordet längtan där miste sin mening...

Men ändå, igenom detta måste jag hela tiden känna glädje öfver jordens och hafvens stora skönhet, som om en bottensats af oföränderlig hälsa tvangs uppåt inom mig, där jag står. Jag tänker igen på den gamle bretagnaren Jean-Marie och hans hustru, som jag nyss besökte, och deras öde, deras drömmar röra mig som hörde de nära samman med mina egna. Jag hör igen gubbens sakta skratt, när han inte riktigt trodde på min historia om det myckna bränslat, och jag tycker att detta skratt är sundt och en nyckel till förnöjsam-

Ett lätt drag kommer papperet på mitt bord att prassla. På himlen tändas några stjärnor. Med ens känner jag att jag är trött, och tröttheten är ett godt. Också den är en form af hälsa. Då sluter jag mitt fönster och går att sofva in ännu en morgon med sol och starka vindar och förnyad lust.

LUZERN

Förnäm vistelseort under sommaren.
G:D HOTEL NATIONAL
Härligaste läge vid Vierwaldstättersjön. Rum från 4 kr. Ill. prospekt gratis

Från vårt nationella panteon.

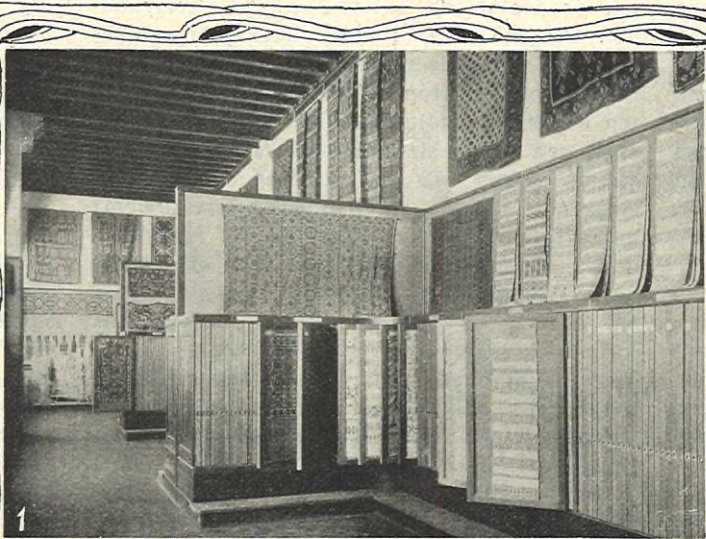
V.

SÅSOM FORTSÄTTNING på våra skildringar från Nordiska museet meddela vi i dag en bildserie från tre smärre men likväl synnerligen intressanta afdelningar, de för leksaker, textilster och musikinstrument.

I den första har man lyckats hopbringa en vacker samling af

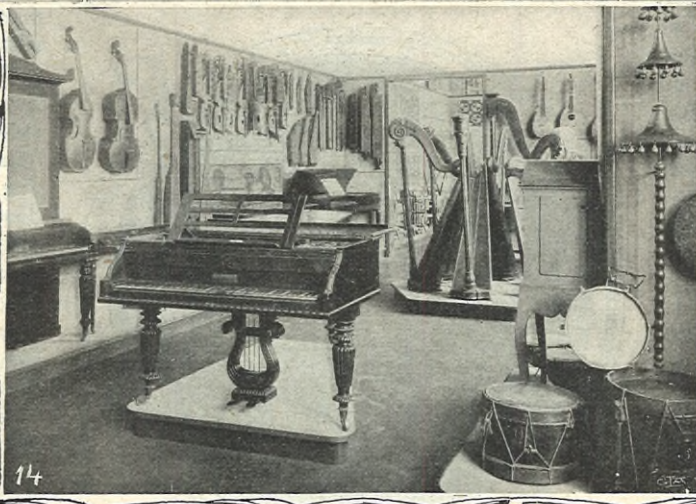
En vandring genom Nordiska museet.

korna Constance, Annie, fru och mamsell Medberg m. fl. här ståta med. Den omsorg, som nedlagts på deras toalett, är tydlig och rörande, och säkert har arbetet för de små sömmerskorna varit en god skola i att handtera nålen. Liksom dockorna ge goda dräktbilder från det gångna århundradet, så äro dockrummen ypperliga interiörer från borgarhem under samma tid.



leksaker, hufvudsakligen från 1800-talets början och midt, ehuru flere äldre nummer äfven förekomma.

Prydligt ordnad som den är, blir denna afdelning både intressant och instruktiv. Dessa gamla dockor i sina monter, de flesta med karaktärsfulla utseenden och klädda i dräkter, som troget kopiera de olika tidernas mod, ha sin historia att berätta om dagar, då flickorna voro hänvisade till dockorna för förströelse och sysselsättning. I våra dagar ge sig icke flickorna tid att sy sina dockor sådana garderober som t. ex. doc-



Bland öfriga leksaker märkas en praktfull dockteater af Breda, vidare en stor samling lustiga spelkort o. s. v.

Musikafdelningen har, som vår bild visar, en samling instrument från de mera primitiva till fioler, spinetter och klaver. Praktfullast af dessa instrument äro harporna.

För den, som intresserar sig för vår urgamla svenska väfnadskonst, lämnar slutligen textilafdelningens rikhaltiga samlingar det mest fullständiga studiematerial.

1. INTERIÖR FRÅN TEXTILAFDELNINGEN. 2—13. LEKSAKSAFDELNINGEN, INNEFATTANDE 2—9 DOCKRUM FRÅN OLIKA TIDSPERIODER. 10. ETT LAPPLÄGER. 11 OCH 13. DOCK-KLÄDER. 12. DOCKTEATER MÅLAD AF BREDÅ. 14. MUSIKAFDELNINGEN. A. BLOMBERG, FOTO.

Högskoleinvignin-

DEN STORA HANDELSSTADEN vid Göta älf har, som bekant, jämsides med sina merkantila och industriella intressen alltid sökt främja äfven vetenskap och konst, och detta har skett genom det mest storartade mecenatskap vårt land äger att uppvisa.

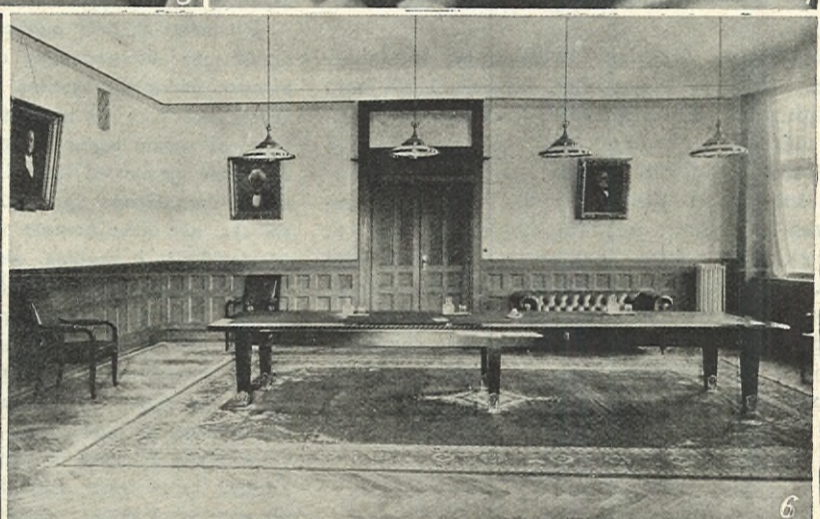
Göteborgs i dagarna invigda högskolebyggnad utgör en ny bekräftelse på, i hvilken grad stadens rikaste medborgare äro genomträngda af

gen i Göteborg.

betydande donationer af konsul Oscar Ekman och dennes kompanjon, den bekante porterfabrikanten David Carnegie.

År 1891 förhyrdes det gamla f. d. "Schillerska gymnasiet" vid Nya allén och omdanades till högskola.

Under den första tiden förde det nygrundade lärdomstempet en mera blygsam tillvaro och omfattade blott sju professurer, hvilkas första innehafvare voro följande vetenskapsmän: Axel Kock, O. A.



storslagen offervillighet, då det gäller att befästa kulturella institutioner.

De första planerna på en högskola i Göteborg gå tillbaka till år 1841, då nämnda stads K. vetenskaps- och vitterhetssällskaps ordförande major Lagerberg gick i författning om anordnandet af en serie föreläsningar, som efter hand erhöilo en allt vetenskapligare karaktär genom föreläsningarnas kombinerung med besök å Göteborgs museum.

Men det var först långt senare eller 1887 som tanken på en verklig högskola med filosofisk fakultet började realiseras. Och härtill bidrogo



Danielson, Hj. Edgren, Karl Warburg, Johan Vising, Ernst Carlson samt Vitalis Norström. Senare växte dock det hela, ej minst genom de ökade donationer, som efter hand tillföll högskolan och bland hvilka Oscar Ekman framstår som den förnämste gifvaren, tillsammans med medlemmar af familjerna Wijk, Röhss, Carnegie, Wærn samt Andrew Carnegie, den bekante stålkungen, som till upprättandet af en professur i engelska på konsul Ekmans initiativ skänkte 180,000 kr.

För närvarande är högskolan i besittning af ett väl placeradt kapital

FRÅN INVIGNINGEN AF GÖTEBORS NYA HÖGSKOLEBYGGNAD. FOTO FÖR IDUN AF OLGA RINMAN. 1. HÖGSKOLANS YTTRE. 2. KRONPRINSEN HYLLES MED STUDENTSÅNG PÅ TRAPPAN UTANFÖR HÖGSKOLAN. 3. KRONPRINSEN VID ANKOMSTEN TILL HÖGSKOLAN. 4. HÖGSKOLANS REKTOR PROFESSOR VISING HÅLLER INVIGNINGSFÖREDRAG I AULAN. 5. FRÅN TRAPPUPPGÅNGEN. 6. STYRELSENS SAMLINGSRUM. 7. AULAN.

på ej mindre än 3,230,000 kr., alltammans resultatet af mecenaternas gåfvor och af hvilka den Ekmanska donationen på 450,000 kr. till nybyggnaden är den största.

Den nu invigda högskolebyggnaden, som är belägen å Vasaparkens främre slutning med fasaden å Vasaparken, har uppförts efter ritning af arkitekterna Erik Hahr och Ernst Torulf, och själfva byggnadsarbetet har verkställts af byggnadsfirman N. Andersson i Göteborg.

Det stora komplexet, som är byggdt af alltigenom ädelt material, mäter ej mindre än 66 meter i längd och bildar till sitt planläge ett omvänt T. Till den ståtliga hufvudentrén leder en i afsatser lagd trappa af 16 meters bredd, bevakad af tvänne å höga granitpedestaler stående bronslejon, gjutna hos Meyer i Stockholm. Byggnaden innehåller i de olika våningarna 11 lärosalar, en samlingssal, rikt dekorerad och i absiden prydd med en af artisten Nils Asplund utförd väggmålning med motiv från den nordiska mytologien med Heimdall som centralfigur framför en bautasten öfverskyggad af lummiga träd. Denna sal har plats för cirka 700 personer. Vidare komma administrationsrummen, samlingarnas rum etc.

Invigningen försiggick under synnerligen högtidliga former i närvaro af kronprinsen, universitetskansleren, ärkebiskopen, universitetets ledande män och professorer samt representanter för andra lärdoms skolor och vittra institutioner.

Högskolans styrelses ordförande, landshöfdingen friherre Lagerbring, hälsade i ett kort inledningstal de närvarande välkomna och framhöll därefter i hvilken stor tacksamhetsskuld högskolan stod till afidne konsul Ekman för hans omsorg om skolans bästa. Efter det kronprinsen förklarade högskolebyggnaden invigd, höll skolans rektor, professor J. Vising, det stora invigningstalet, genomgick högskolebyggnadens historia och uttalade ett tack till de många, som bidragit till det vackra lärdomstemplets uppförande. Dagen afslöts med en lysande invigningsmiddag på Börsen.

Lokalförändring.

Tidningen Iduns

Redaktions- och Expeditionsslokaler

flyttas den 4 instundande oktober

från sin nuvarande plats vid

Drottninggatan till

Mästersamuelsgatan n:r 43
en tr.

Omkring skönhetstäf- lingen.



En skönhetstävling på berget Idun. Teckning i Puck af E. Forsström

IDUN HAR MED sina mångfaldiga pristävlingar, de må varit litterära eller andra, alltid kunnat glädja sig åt resonans hos publiken. Men sällan har väl allmänheten visat detta litet muntra, litet öfverraskade och mycket nyfikna deltagande, som ägnas den som bäst pågående skönhetstävlingen. Detta är också naturligt, ty medan t. ex. litteratur strängt taget endast intresserar ett fåtal och förstås af ännu färre, är skönheten föremål för universell dyrkan, och det behöfs ingen skolning för att uppskatta den.

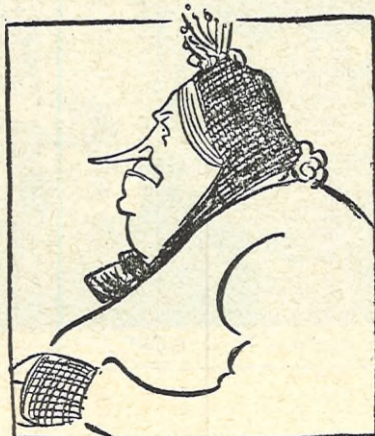
Ett annat skäl för publikens intresse kan nog sökas i tävlingens internationella omfång. Vid den fredliga kampen nationerna emellan äro vi svenskar vana vid segrar, och vore det icke fatalt, om det folk, som hemförde så vackra lagrar från olympiska spelen, som vunnit rykte genom en Karl XII och en Salchow, många andra framstående sportsmän att förtiga, skulle stå tillbaka, när deras *kvinnor* för första gången kallas till världstäflan? I sanning, sedd från denna synpunkt, kan tävlingen väcka *aresfölelsen* till lif hos hvarje ärlig svensk och hvarje vacker svenska.

Man och man emellan hör man också alltjämt tävlingen diskuteras. Personligen har jag, förutom alla frågor jag besvarat eller undvikit, då och då åhört brottstycken af samtal, som gällt saken.

— Skall du sända in ditt kort till skönhetstävlingen i Idun? är en fråga, som ofta framkastas, ibland som ett godmodigt skämt, ibland med en liten udd i, stundom — af nit för den goda saken — rent af med en öfvertalande klang i rösten. Hvarpå man svarar ungefär så här: Ja visst, bara jag får växa till mig ett par veckor. Eller: Nej, inte mitt kort, men hellre ditt,

och fröken den och dens, som är så söt, och hon kan ju akta sig att visa sina tänder —

Det behöfde icke vara så afbetadt som det är på den mark, där skämtare och kåsörer söka sin föda, för att dessa skulle begagna sig af uppslaget. Som



Waldecks svärmor.

NITTIOSEX (96 %) af befolkningen såväl barn som vuxna lida af tandröta. Orsaken till detta sorgliga förhållande är i de flesta fall:

FÖRSUMMAD skötsel af tänderna från tidigaste barndomen!

Använd därför redan från barndomen



det nu är ta de med glädje godbiten ur våra händer.

Vi ha icke velat undanhålla våra läsare ett par profbitar på hur dessa herrar uppfattat tävlingen. Den första bilden af dem vi valt att återgifva visar den flitige kåsören Waldeck-Sköngrens intagande svärmor, om hvilken han för husfridens skull hoppas att hon må vinna första pris!

Detta går väl an, men sedan finner jag i en artikel af den minst lika flitige Kaifas i Svenska Dagbladet insprängd en teckning, som visar två af prisdomarna, — hvilka man för öfrigt af outhärliga skäl tyckes hålla för nämndens mest intresserade medlemmar — beväpnade med oerhörda förstoringsglas syna en täflande skönhet. Och detta är betänkligare, ty skulle icke den svenska kvinnoskönheten vara större, än att man behöfver förstoringsglas för att upptäcka den!



Ur »Spaltparaden» i Svenska Dagbladet.

sen Paris för bedömande. Paris har här blifvit damernas skald, och det kan jag möjligen förstå, men, hr Forsström, hvarför i stället för gudinnor dessa förfärliga megärer? Med hvilka ögon ser ni på den svenska kvinnan? Det är något nedslående i denna teckning, också därför att man spårar en hemsk profetia om ett nytt trojanskt krig i densamma.

P:son i Nya skämttidningen ser mera ljusst på saken, hans prisdomare se genomgående belättna ut med sitt arbete och ha mera skäl till det. Under teckningen läses:

Ja, Börjeson, Daniel, Björck och Zorn äro glada i dag, men hur blir det i mår'n? Bara de sett på en tusen kvinns, önska de nog att det inga finns.

Om det icke skymtar en smula afund i denna vers, och om icke prisdomarnas rönnbär förefalla litet sura, så har jag alldeles misstagit mig på det timligt manliga. Man afundas icke prisdomare, som sammanträda för att granska förslagsritningar till nytt länsfängelse eller bedöma landbruksmötenas kor och höns, nej, det tror jag, men detta är dock icke alldeles det samma.

Hvad man emellertid i allmänhet har förbisett är, att prisdomarna endast få se de skönas *fotografier*. Den ende, som får skåda de täflande, är i själfva ver-

En kraftkälla för alla, som känna sig svaga och kraftlösa, som äro nervösa och sakna energi, hvilkas motståndskraft nedsatts genom mattande sjukdomar, är

SANATOGEN

Särdeles berömmade omnämndt af mer än 3,000 läkare. — Erhålles å apotek. — Illustr. broschyr sändes gratis o. franko från Josephson & Reteike, Göteborg. Fabrikant: Bauer & Cie, Berlin S. W. 48.

Herta Marks idé.

Vördsamt tillägnad de ogifta, af Campanula.

(Forts. fr. nr 38.)



Hur »Söndagsnisse» tänker sig Iduns fotografens väntrum.

ket Iduns fotograf, den lycklige Blomberg, men hvad han tycker om det, har han icke berättat.

Å en af Söndagsnisses teckningar möter oss emellertid en drastisk situationsbild från hr Blombergs väntrum, en situation, som vi för denne herres, vår egen och fäderneslandets heders skull, förmoda vara öfverdrifven.

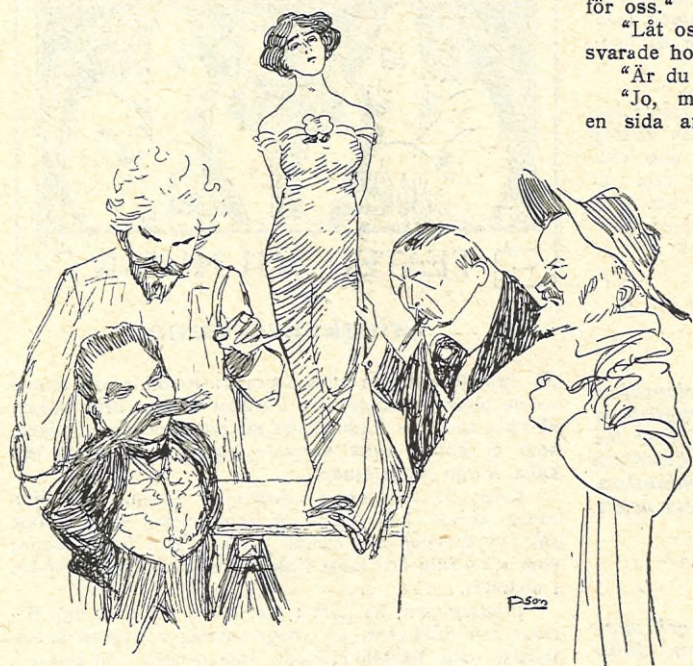
Och allt medan detta oförargliga skämt i sin mån hjälper till att hålla intresset för täflingen uppe, växer dag för dag i det för ändamålet utrymda facket samlingen af fotograferad kvinnofägring från alla trakter af landet.

Men äro de verkligen alla så vackra? frågar ni.

Ja, därom förräder jag intet. Men det veta vi, att det t. ex. vid litterära pristäflingar visat sig, att det finns godt om damer, som utan allt för stor anledning tro, att de kunna skriva, och samma psykologiska egenhet kan nog också iakttagas, när det gäller en skönhetstäflan. Emellertid finns det ju också damer, som kunna skriva, och damer, som äro sköna.

Det är sällan dessa egenskaper förenas, men det är i detta fall också rätt likgiltigt.

CAFOUR.



Iduns skönhetsnämnd enligt P:son i Nya Skämttidningen.

Ärade kvartalsprenumeranter

erinras om att ofördröjligen förnya prenumerationen, på det intet afbrott i tidningens regelbundna expedition må uppstå. Alla prenumeranter erhålla gratis det verkligt praktfulla

Iduns julnummer 1907,

hvarmed tidningen högtidlighåller sin 20:de årgång.

Detta julnummer utgöres af konstnären Carl Larssons förnämsta standardverk, den storslagna serien bilder ur den svenska kvinnans lif alltifrån äldsta dagar intill nuvarande tid, hvarmed han för en del år sedan smyckade Nya elementarläroverket för flickor i Göteborg. Detsamma kommer att bestå af 10 stora konstblad i färger, förstklassigt utförda och med text af konstnärens eleganta, lekande penna. Ensamt detta arbete motsvarar i värde hela prenumerationssumman.

FRÖKEN HERTA reste sig upp från hans knä, där hon suttit. Hon stod fri framför honom i skogen.

”Och den höjden trodde du, att vi två inte skulle komma öfver tillsammans,” sade hon. ”Hvad ni män måste ha litet förtroende för oss kvinnor. Trodde du, att jag ville vara hos dig i dådlös hvila blott? Å jag har ju både kropp och själ! Kan jag då inte arbeta? Duger jag till ingenting? Skulle vi inte dela kampen? Skulle inte jag vara din hjälp?”

Han drog henne ner på sitt knä igen, och han hejdade hennes ordflöde med en kyss.

”Nu skall du låta mig tala litet också! Vi skall se saken från alla sidor. Först och främst måste vi komma öfverens om, att den ekonomiska sidan af ett äkten-skap inte är ett ringa ting i vår tid. Det är inte nog med mat och dryck, kläder, föda, hus och hem, som det visst heter, det är också fråga om förpliktelse utåt på alla håll och kanter. Det behöfves penningar, penningar. Nu vill du säga, då arbetar man. Och du har rätt, du käraste. Men om man har en skuld, som slukar största delen af ens arbetsförtjänst, då får man ju föga öfver att lefva på. Och knappast vill en man föra in den kvinna han älskar i så tränga förhållanden. Skulden måste betalas, ty skulden är en hederssak. Inte ens kärleken kan med likgiltighet träda den förbi, om den nu är ett majestät och inte af vanlig simpel natur. Min kärlek till dig, Herta, är ett majestät.”

”Men du sa ju nyss, att då kärleken kommer, går den förbi allt annat i stolt majestät,” invände fröken Herta.

”Den gör så,” svarade han. ”Den går med högrest hufvud förbi allt, men då man vill löpa bort med den, stannar den gifvet, om det finns något af majestät i dess natur, och pekar på det man inte såg nyss. Jag löpte ju besinningslöst efter dig hit upp på fjället, men när jag väl kom hit, hejdades jag. På din väg öfver till mig låg endast en liten stötesten, det gängse bruket, och den hoppade du öfver, vig och snabb i tankegång och modig, och så kom du öfver till mig. Och nu sitter du här, käraste, och rannsakar med mig, om omöjligheten själf kan förvandlas till möjlighet för oss.”

”Låt oss då först som sist säga, att den kan det,” svarade hon käckt, ”att den borde kunna det.”

”Är du då inte ense med mig om det jag sa nyss?”

”Jo, mitt förstånd gaf dig rätt, men jag skyntade en sida af saken, som du inte såg, och där låg möjligheten gömd. Då jag tänkt litet mera på det, skall jag nog få fram en möjlighet.”

”Lifvet vore härligt, om man kunde göra upp räkningen med hvarje stund, så att intet ouppgjordt från det förlutna kunde slå ned med kraf på det närvarande,” sade han dystert. ”Det vore den rättsliga friheten, den djupast tänkta. — Men låt oss nu fortsätta skärskådandet af spöket i vår väg! Jag önskar att du kunde se saken en stund från min synpunkt. Det första var alltså att jag kan inte ta dig till mig nu, såsom jag bör, därför att jag inte har ett hem att bjuda dig, och därför att jag inte helt kan få arbeta för dig, ty en stor skuld från det förlutna hänger öfver mig. Nå, så kommer det andra som skärper tyngden i det första. Den jag håller kär, är en flicka med vanor, uppfoörd i komfort, lyx, all lifvets bekvämlighet.”

”Artur, nu måste, du ge mig rum att protestera.” Hon sökte komma loss från hans arm, men han släppte henne inte.

”Nej, mot det sista kan du helt enkelt inte protestera,” sade han. ”Du ville ju skåda hela spöket, var det inte så?”

Hon blef allvarsam.

”Det måste ha kommit in någon orätt sifra i det tal du räknar med, någon felaktighet måste där vara, då resultatet af beräkningen för mannen blir, att kvinnan, som han fått sig gifven till hjälp, blir honom till en börda, en ekonomisk börda.”

”Ja, min vän, det ligger nog någon felaktighet bakom det hela, men beräkningen är nog exakt,” svarade han.

”Du menar, att de vanor vi fått är en felaktighet,” sade hon.

”Vi män måste ta i betraktande sådant. Du är en flicka med vanor, det kan man inte protestera emot, och jag måste också betrakta den sidan af saken, innan jag lägger din framtid, din lycka, ditt välbefinnande i min hand.”

”Vi kvinnor kan offra vanor och allt för dem vi älskar,” invände hon. ”Jag kan göra det.”



Köp Vänersborgs Balskor!

Bästa svenska fabrikat!
Lätt! Elegant! Hållbara!



Hvarje sula stämplad med vidstående fabriksmärke. Tillverkas som specialitet efter Wienermetod af

Aktiebolaget
A. F. Carlsson Skofabrik,
Vänersborg

Försäljes i minut hos de flesta skohandlande i riket.

”Nej, man kan det inte utan afsaknad, utan ett visst lidande, vanan blir ens natur. Och den, hvares framtid jag lägger i min hand, vill jag skydda från till och med skuggan af ett lidande. Du vet ju, hur svårt vi två fann lifvet här uppe vid trädgränsen, därför att den komfort vi var vana vid saknades här: sängar af trä, filtar i stället för lakan, väggar utan tapeter, handfat mindre än ansikten, speglar i miniatyr, och hvad jag nu hörde talas om.”

”Det var dig jag saknade, då du kom, såg jag det ej.”

”Tack, älskade! Men du förstår ju, att den man älskar, den vill man ge all världens härlighet, den vill man ej föra in i ett försakande lif.”

”Jag visste inte,” att er beräkning var sådan.”

”Den måste vara sådan. Vi män gör upp den räkningen bakom kvinnornas rygg och sällan inför deras ögon, som nu är fallet. Vi män ha ofta att räkna med sådana faktorer som högt lif, pretentioner, luxuösa vanor, då vi står inför afgörandet af ett giftermål.”

Fröken Herta reste sig upp. Den lilla tankefäran vid näsroten fördjupades.

”Vi kvinnor skulle vara er till en hjälp. Då jag gaf dig min kärlek, trodde jag, att med den som drifkraft kunde jag bli något för dig i lifvet, göra något för dig. En börda vill jag ej vara dig.”

Han drog henne häftigt intill sig.

”Du kunde bli allt för mig, Herta, och jag vet inte ens, hur jag nu skall kunna lefva utan dig. Å, att jag nödgas resonera med dig om en sådan sak som pengar!”

Hon slog armarna om hans hals.

”Artur, jag tror, att pappa kan hjälpa oss, jag tror, att pappa är ganska rik.”

”Nej, inte ett ord i den riktningen, Herta! Jag ber dig.”

Hon blef tyst, och rundt om dem var det tyst.

”Jag ser blott en enda möjlighet,” sade han om en stund, ”och den möjligheten innebär så mycken tyngd, att jag har svårt för att framställa den. Jag menar, att du skulle vänta på mig, vänta tills jag kunde bjuda dig ett hem värdigt dina vanor.”

Hon lyfte blicken från hans och såg inåt skogen, som om hon skådade hela den tid hon skulle vänta på honom.

”Nej,” sade hon. ”Det skulle vara att med vissnad, förtorkad och trött känsla komma till målet. Väntan är ödeläggelse. Hellre då skilsmässa. Då hindret för vår förening är aflägsnadt, kunde man ju uppsöka hvarandra igen men inga bindande kraf på hvarandra under en väntetid. Nu ville jag bli din hustru, sedan — hvem kan svara för sedan?”

Hon reste sig upp, men hon fick inte sin hand ur hans.

”Vi måste gå hem, solen har ju gått ner,” sade hon.

”Låt mig först tacka dig för att jag fått lägga fram mina bekymmer för dig, sådana de nu är,” sade han varmt och med vemod.

”Våra bekymmer,” rättade hon honom.

”Nå, ja. Våra bekymmer då.”

De gingo upp mot sätern. Så länge de voro ensamma på vägen, höll han sin arm om hennes skuldror, men då grupper af sanatoriets luftgäster visade sig, tog han bort sin arm.

Han gick och berättade för henne om sitt förlutna lif, om den framtidsplan han länge burit på. Studiet af människornas själslif och de så kallade sinnessjukdomarna hade tagit hans största intresse. Han hade gjort studieresor till Berlin, Wien, Paris, och han hade uppehållit sig nära ett år i Torino och studerat under den store psykologen Lombroso. Den kommande vintern skulle han som stipendiat göra en studieresa till Berlin. Han hade en framtidsdröm, en plan, som på ett särskildt sätt ägde hans intresse. Han hade drömt om att i en framtid, då han gjort sig ekonomiskt fri, få inrätta en klinik, eller han ville hellre kalla det en härd, för sådana, som i vår tids febrila brådskas fått nervsystem och hjärnor i olag. En tjuu trettio ville

No 4711.

Eau de Cologne

har den friskaste och angenämaste lukten samt verkar stimulerande på nerverna.

Intet annat märke kan jämföras med



han samla omkring sig och söka bringa dem i jämvikt.

“Är det någon särskild metod, något särskildt medel du tänkt dig?” frågade hon.

“Ja”, svarade han.

“Att få bistå dig i ett sådant arbete, att få hjälpa dig, det vore att lefva,” sade hon sakta som en hviskning.

Han svarade ej därpå, men han fortsatte att tala om sig själf.

“Och vid sidan af den härden, det hemmet hade jag tänkt mig en egen liten härd för mig själf,” sade han. “Och den härden skulle gömma i sitt sköte någon, som jag höll kärare än alla andra, någon, som gaf mig hvila hos sig, kraft till arbetet, mod och glädje. Någon, som understödde mig, omedelbart grep in i mitt arbete, ty det vare ensamt mitt, och den hjälp jag där behöfde aktivt måste vara redskap under min vilja.

“Det var mycket jag bad om, då jag bad om att få bli din hustru,” sade fröken Herta. “Jag tänkte väl knappast på hela vidden af ansvaret då, nu ser jag det skarpare, känner det djupare.”

“Ryggar du kanske tillbaka för ansvaret nu?”

“Du har blifvit mig ännu kärare, lyckan att få vara hos dig synes mig ännu större,” svarade hon.

XXIII.

Fru Ester stod på vallen, då de två från skogen kommo hem.

Hvar hade de varit? Hon hade sökt dem öfver allt. Hon hade varit orolig. Hon hade haft tråkigt.

“Det är kallt,” sade doktor Hall och knäppte ihop skinnkragen, som låg kastad öfver hennes axlar. “Kom, så går vi in i peisestuen och samlar oss omkring elden! Kanske någon sjunger en visa för oss eller berättar en saga eller ger oss en gåta att tyda. Det är tid för sådant nu, då solen gått bort.”

Och man samlades i peisestuen omkring stockvedsbrasan. Flere af gästerna slöto sig till dem, och visor sjöngos, och gåtor löstes. Men fröken Herta satt tyst invid elden. Brassket fladdrade öfver hennes eleganta sidenblus, öfver det dyrbara armband på hennes handled och på de glittrande stenarna i ringarna på hennes fingrar.

Då samkvämet i peisestuen var slut, skaffade doktor Hall sig ett tillfälle att smyga en fråga till fröken Herta.

“Ämnar du tala med din syster om förhållandet mellan oss, om vår kärlek?” frågade han. “Hon anar det.”

“Nej,” svarade hon, “inte förrän vår sak är klar, ännu är det ensamt vår sak.”

“Alltså endast vi två ännu,” svarade han.

Det blef dock svårare och svårare för de två att ostörda få träffas. Fru Ester följde dem öfverallt.

“Hvar skall jag få träffa dig?” frågade han henne en dag. “Jag måste träffa dig, jag måste ha klart för mig dina tankar, hvad vi ha att bygga på.”

“Ja, hvar,” svarade hon. “Man borde inte placera sig på toppen af ett fjäll, då man är kär. Det finns ju inga gömställen häruppe, man syns vida omkring. Det är visst bäst, att vi placeras oss midt på sätrevallen inför allas ögon och öron.”

“Du måste komma med ett annat förslag. Hvar får jag träffa dig?”

“Ester följer mig ju som en skugga,” svarade fröken Herta.

“Kom då, så skall vi göra oss henne kvitt!” sade doktor Hall. “Vi säger henne helt enkelt, hur det är.”

Och så knackade de på hennes dörr, och så kommo de in till henne, hand i hand.

“Fru Holger, här ser ni ett par stackars människobarn, som älskar hvarandra och som inte se sig någon utväg att i ostörd ro få göra upp, om det finns någon möjlighet för dem att kunna få följas åt genom lifvet. Vill ni inte hjälpa oss?”

Det var doktor Hall, som talade, medan fröken Herta omfamnade sin syster varmt och jublande, ty det fanns stunder, då hon inte alls brydde sig om spöket i deras väg.

Fru Holger blef mycket förvånad och mycket glad, ty hon hade länge burit den önskan, att det måtte bli parti af mellan systemen och doktor Hall. Nu gratulerade hon dem af allt sitt hjerta.

“Ja, vår kärlek är värd en gratulation,” sade doktor Hall, “men om den kan skänka oss en gemensam framtid, det är ännu ovisst. Det låder skuld och bekymmer vid mig.”

“Det är, hvad vi måste ha tid och rum att utforska,” sade fröken Herta. “Kan vi få stanna här eller måste vi ut?”

“Å nej, gå inte ut, då kommer ni aldrig igen,” sade fru Ester. “Måste ni nödvändigt göra upp det där i dag? Vi måste fira er kärleksfest i dag, och sedan, å, sedan ha ni ju hela lifvet för er.

Och det blef så. De firade en kärleksfest i den låga stugan på fjället den dagen, och framtiden glömdes för stunden. Fru Ester fick nu veta, att det var Herta, som tagit steget ut och först bekant sin kärlek, och att, om hon inte gjort det, så hade de inte fått fira någon fest den stunden.

Fru Ester var mycket glad, och hon ville, att de skulle sända telegram hem till föräldrarna följande dag med posten, men doktor Hall satte sig däremot. Herta och han måste först göra upp, om det fanns någon möjlighet för dem till ett samlif.

Och nu kom en tid, då de två, som älskade hvarandra, kunde i ostörd ro göra upp om sin framtid.

“Lifvet är invecklad, lefnadens maskineri är en mångfald, kärleken ensam förmår ej göra allt till fylles,” sade han en dag, då de sutto samman. “Nu har jag kommit därhän, att jag kan inte afstå dig, att du måste bli min, att det måste finnas en utväg för oss att en gång få komma samman i helhet.”

“Ester tycker, att den där skulden är en småsak, han nämnde också om pappa och om ett ingripande från hans sida,” svarade hon sakta.

“Nej, Herta, den vägen kan inte leda till det mål jag vill nå. Om du inte fullt kan förstå det, så vill du ju tro mig, då jag säger dig, att det vore inte vägen upp till lyckans topp för mig. Jag måste själf svinga mig dit upp utan hjälp af andra, det är vägen Och huru lätt skulle det inte gå, om jag vore fri, om jag inte vore bunden. Som det nu är, har jag endast ett förslag att göra dig, ser jag endast en utväg, men jag fruktar, att du förkastar det. Det gäller en uppoffring för dig.”

“Och det vore?”

“Innan jag kommer med mitt förslag, måste jag påminna dig om, du kära, att det är det enda förslag jag har att göra dig, och att du har blifvit mig nödvändig. Jag kan nästan vara färdig att med våld undanröjda allt, som ställer sig mellan dig och mig.”

(Forts.)

Skönhetstäfningen.

I OKAD MÅNGD inströmma nu fotografier till vår skönhetstäfning, men för att ytterligare stärka intresset för densamma väjda vi åter till alla vackra Sveas döttrar, som ännu till äfventyrs gå tvekande, att under adress: Iduns Redaktion, Skönhetstäfningen, Stockholm, ju förr dess hellre insända sina fotografier.

Prisnämnden

består af flere af våra mest framskjutna och uppskattade konstnärer, nämligen professorerna John Börjeson och Oscar Björck, artisten Anders Zorn och författaren Daniel Fallström samt som femte ledamot denna tidnings hufvudredaktör Johan Nordling.

För att underlätta deltagandet i täfningen ha vi träffat öfverenskommelse med vår fotograf, hof-fotografen hr A. Blomberg, om

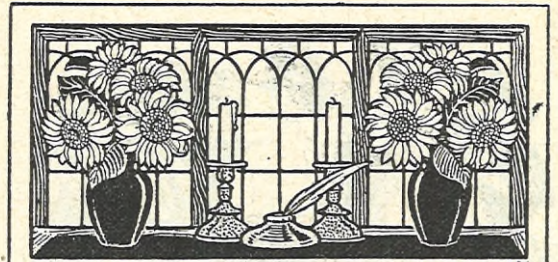
gratisfotografering

för i hufvudstaden och dess närmaste omnejd boende täfplingsaspiranter.

Herr Blombergs eleganta och tidsenligt inredda ateljé är belägen Sturegatan 28, 4 tr., och tiden för fotograferingen i fråga har fastställts till söndagar kl. 11—1, hvardagar kl. 12—3.

Vi uppmana nu alla, som det vederbörligt, att skyndsamt skrida från tanke till handling och därmed gagna täfningen — och sig själfva!

Red. af Idun.



FRÅN IDUNS LÄSEKRETS

Till fru H. Kamke

med anledning hennes artikel i Idun n:r 37.

MIN FRU! Blef riktigt glad, när jag började genomläsandet af er Solidarartikel. Nu, tänkte jag, kunna vi stackars fruar med begränsade inkomster, som själfva måste sköta vårt hem och ej hafva råd eller plats för tjänarinna, få lära oss något; men tyvärr — ju mer jag läste, dess mer förvånade det mig, att ni kallar ert hushåll förenkladt.

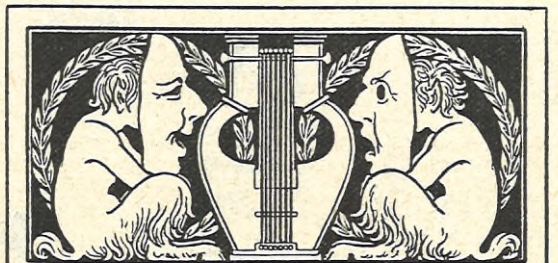
Se här, ett par anmärkningar. — Hur många ha i dessa dyra tider råd att för 2 personers hushåll hålla sig med 5 rum, samt en städerska, som i flesta fall har samma lön som en tjänarinna?!

Nej, vi med de små inkomsterna (omkr. 3,000 kr.) få nog nöja oss med en liten obekväm 2-rumslägenhet och ingen städerska, utan endast hjälp med trappskurning och större rengöringar. De flesta af oss ha åtminstone ett barn att leka med eller läsa läxor och dylikt för.

Ack, om ni eller någon annan af Iduns hjälpredor ville säga oss, hur vi på detta tränga område skola inreda våra hem, så enkelt och praktiskt, att vi kunna utan öfveranstängning sköta dem och ändå få liten stund öfver för oss själfva och intellektuellt arbete.

Men för all del låt oss slippa trasmatan i köket samt diskarna i skåpet, för det tycker jag är litet snaskigt.

ELLA



TEATER OCH MUSIK

Griegkonserterna

till frandet af den aflidne norske tonskildarens minne — de blefvo nämligen tre i stället för den ifrånbörjan afsedda enda — framkallade ett intresse hos publiken, som ej kunde varit varmare, om vi ännu i dag fått kalla Norge broderlandet.

Grieg är trollkarlen också efter döden. Med sina toner döfvar han hatet och bitterheten i sinnena och slår sympatiens bro mellan två nordiska folkstammar, som eljes inte äro långt ifrån att vilja spotta hvarandra i ansiktet.

Programmen ha gifvit det bästa, d. v. s. det klaraste och folkligaste af Griegs musik; däribland de melodiosa och känslöbräddade romanserna “En svane”, Solveigs-sångerna m. fl., orkesternumren till “Sigurd Jorsalfar” och “Peer Gynt”, hvilka vi numera känna lika noga som vår egen folkmusiks bästa alster, och den mäktiga kören “Landkjending”, som i sin text och sina toners väldiga resning är högfjällstoppen i den norska musiken.

Solisterna fruarna Lykseth-Schjervén, Möller, fröken Hesse, hrr Forsell och Wallgren, äfvensom hofkapellet och den stämstarka manskören hängäfvog sig med stor pietet åt utförandet af samtliga numren.

Därtill hade Daniel Fallström skrivit en känslig och vacker prolog, som föredrogs af hr Forsell, men som helt säkert skulle vunnit på att ha framsagts af skalden personligen.

Glöm ej

att den 1 oktober utgår tiden för tecknande af bidrag till Wennerbergstoden i Uppsala.

Pomril

förnämsta och billigaste alkoholfria läskedryck

förordas.

Rikstel. 102 85. Allm. 76 86.

KÖKSALMANACK.

Redigerad af

ELISABETH ÖSTMAN.

Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 29 SEPT.—5 OKT. 1907.

SONDAG. Frukost: Smörgåsbord; kalfilé med gräddsås och brynt potatis; mjölk; kaffe eller te med scones. Middag: Currysuppa; färserad gädda I. med kräftsås; stekta järpar med kokta äpplen och brynt potatis; vaniljglass med mandelspån.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; sillpölsa; ägg; kaffe eller te. Middag: Fläskkotletter med pressad potatis och lingon; nyponsoppa med vispad grädda.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; pannbiff med brynt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Blomkålspuré med rostadt bröd; stufvade abborrar med potatis.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; ägggröra med rökt svinfilé; mjölk; kaffe eller te. Middag: Kokt rimmad färbringa med brynta kälrorter; hafresoppa med katrinplommon.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt risgrynskorf med lingon; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Ärtar med fläsk; syltpannkaka.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafremjölsvälling; stufvad färsk strömming med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Persiljefyllt kalfbringa med potatis och lingon; röd sagosoppa.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; bräckt skinka med ris; mjölk; kaffe

eller te. Middag: Ärtpuré med jordärtskockor; fiskpudding med kräftsås.

RECEPT:

Currysoppa (f. 6 pers.). 1 rot-selleri, 2 morötter, 2 lit. buljong, 1 msk. smör (20 gr.), 2 msk. mjöl, äggulor, curry efter smak, salt, kajennpeppar, 2 dcl. risgryn, vatten, salt.

Beredning: Rotselleriet och morötterna ansas på vanligt sätt, skäras i fina strimlor och kokas mjuka i buljongen, som därefter silas. Rotsakerna läggs i soppskålen. Smör och mjöl sammanfräas, buljongen påspädes litet i sänder och soppan får koka 10 min., hvarefter den afredes med äggulorna och får sjuda, men ej koka. Soppan atsmakas med currypulver och kryddorna. Risgrynen skällas i hett vatten, påsättas i kokande, saltadt vatten och får koka tills de äro mjuka. De upphållas i durkslag, spolas med varmt vatten, få afrinna och uppläggas på karott samt serveras till soppan.

Färserad gädda I. (f. 6 pers.). 1½ kg. gädda, 1 tsk. ättika, 2 tsk. salt.

Till färsen: 150 gr. skrapadt fiskkött, 70 gr. smör, 10 gr. hvetemjöl, 1 ägg, 1½ dcl. grädda eller mjölk, 1 tsk. salt, 1 knifsudd hvitpeppar, 1 knifsudd socker, ½ ägg till pensling, 2 msk. stötta skorpar.

Till steking: 3 msk. smör (60 gr.), 3 kkp. fiskbuljong.

Beredning: Gäddan rensas helst dagen innan den skall användas. Den fjällas, uppskäres i buken, inälvorna urtagas och fisken sköljes mycket väl samt torkas med en fiskhandduk. Den gnides in- och utvändigt med ättikan och saltet och får hänga på svalttälle till följande dag. Då utskäras ryggbenet med en hvass knif, men huvud och stjärt få kvarstå. (På benet kokas buljong att spåda fisken med.) Af fiskkötet skrapas 150 gr. hvarvid alla småben noga borttagas. Det skrapade köttet hackas fint och stötes därefter tillsammans med smöret och mjölet i stenmortel, tills massan är fin och sammanhängande. Ägget vispas upp

DEN BÄSTA KRÄMEN

beredes af Lingon-saft från A.-B. LINGON i Göteborg. Ren, oförfalskad naturvara. Lingon hafva en särdeles fin arom och äro som mat

rätt och dryck att lifligt förordas på grund af dess närande och hälsosamma egenskaper. Lingonsylt och Lingonsaft af A.-B. Lingons fabrikat erhålles i hvarje väl-sorterad speceriaffär. — Inspektor: Prof. G. Lagerheim

Professor G. Lagerheim

i Stockholm skriver om Lagermans Bryggalette: „..... är sammansatt af närande och välsmakande ämnen. Den därpå beredd drycken hade ett tilltalande utseende och var välsmakande och genom sin kolsyrehalt uppriskande samt öfverensstämmde i afseende till alkoholen med svag-dricka.

Lagermans Bryggalette säljes i alla speceriaffärer å 60 öre pr burk. Af en burk jämte socker och pressjäst kan hvar och en brygga 20 liter utmärkt enbärsöl.

med grädden och kryddorna. Denna blandning tillsättes matskedsvis i färsen, som bör arbetas ½ tim. Gäddan fylls med färsen (ej för full) hvarefter buken hopsys med blessyrsm. Fisken penslas med det uppvispade ägget och bestros med stötta skorpar. Smöret brynes i en lång panna, gäddan ilägges och brynes vackert i ugnen, hvarefter den kokande fiskbuljongen påspädes och fisken får steka färdig under det den ofta öfveröses. Till stekningen åtgår omkr. ½ tim.

Den serveras med kraft- eller champagne-sås.

Stekta järpar (f. 6 pers.). 4 järpar, 1½ hg. späck, 3 msk. smör (60 gr.), 2 tsk. salt, 4 kkp. buljong.

Sås: 1 msk. smör (20 gr.), 1½ msk. mjöl, köttsky, 1 dcl. tjock grädda.

Till garnering: Kokta äpplen, vinbärs-gelé, brynt potatis.

Beredning: Järparna plockas, svedas och flås, tagas ur, sköljas väl och torkas med en kött-handduk (äro de frusna läggs de några timmar i mjölk). De späckas eller beläggas med späckskivfor och uppsättas, smöret brynes i en stekgryta, järparna nedläggs med brösten upp och brynas väl på alla sidor. De saltas och spädas med den kokande buljongen litet i sänder, och får sakta steka omkring 1 tim., under det de ofta öfveröses. Järparna klyfvas längs efter, uppläggas på varmt serveringsfat och garneras med kokta äppelhalvor, fyllda med vinbärs-gelé samt brynt potatis. Köttskyn silas och skummas, smör och mjöl sammanfräas, köttskyn tillsättes litet i sänder under rörning, och säsen får koka 10 min. Grädden ihålles och säsen får ett uppskok samt afsmakas.

Sillpölsa (f. 6 pers.). 2 stora sillar, 1 lit. kokt, kall potatis, 1

medelstor portug. lök, 4 msk. smör (80 gr.), 3 dcl. tjock grädda.

Beredning: Sillarna urtagas, sköljas väl och får ligga i rikligt med vatten under 12 tim. Skinnen afdrages och sillarna fläkas; ryggbenet och alla småben borttagas. De skäras därefter i små tärningar. Potatisen skalas och skäres i lika stora tärningar. Löken skalas och hackas fint samt fräses väl i smöret. Därefter tillsätts silen och potatisen, och massan brynes lätt under försiktig omrörning. Sist nedröres grädden och anrättningen uppläggas på varm karott. Serveras som frukosträtt.

Blomkålspuré (f. 6 pers.). 1 blomkålshufvud, 1 msk. ättika, ½ lit. vatten, 1 tsk. salt, 1½ msk. smör (30 gr.), 2 msk. mjöl, 2½ lit. efterbuljong, salt, (socker), hvitpeppar, 1 äggula, 1 dcl. tjock grädda.

Beredning: Blomkålshufvudet rensas på vanligt sätt och får ligga omkring 1 tim. i 1 lit. vatten, tillsatt med ättikan. Det nedlägges därefter i ½ lit. kokande saltadt vatten och får koka, tills det är mjukt, då det passerar. Smör och mjöl sammanfräas, purén jämte den kokande buljongen påspädes, litet i sänder, och soppan får koka 10 min., hvarefter den afsmakas med kryddorna. Äggulan och grädden vispas upp i soppskålen, och soppan tillslås under stark vispning. Om så önskas, kokas ett litet blomkålshufvud och serveras sönderdeladt i purén, eller och serveras den med ostsmörgåsar och rostadt bröd.

Ägggröra med rökt svinfilé (f. 6 pers.). 6 ägg, 12 msk. vatten, 3 msk. smör (60 gr.), 3 hg. rökt svinfilé, persilja.

Beredning: Äggen vispas väl med vattnet. Smöret smältes i en kastrull med flat botten, äggblandningen hålles däri och omröres försiktigt öfver svag eld. Ägggröran får ej koka och ej saltas, ty den blir därigenom vasslig. När ägggröran stadgat sig, upplägges den på ett varmt serveringsfat. Svinfilén skäres i tunna skivfor och lägges i krans rundt omkring ägggröran. Anrättningen garneras med persilja och serveras som frukosträtt.

Risgrynskorf. 4 hg. ox-, svin-, eller kalflever, 1 kg. risgryn, 3½ liter mjölk, 2½ hg. sultanarussin, 2 rödlökar, 1 msk. smör (120 gr.) till löken, 2 msk. salt, 7 msk. sirap, 1½ tsk. hvitpeppar, 1 tsk. mejram, raka skinn.

Till kokning: vatten, salt. Beredning: Levern sköljes och får ligga ¼ tim. i vatten, hvarefter den förvalles omkr. ½ tim. Då den kallnat, drifves den en gång genom

Joko: Hvad skall jag använda till min stortvätt?



Chromol-såpan
tillverkas endast vid
A. P. Sjöbergs Fabrik :: HALNÖ.

köttkvarnen. Risgrynen skällas i hett vatten och kokas därefter i mjölken till en tjock gröt. Russinen förvalles. Löken hackas fint och brynes i smöret. Då gröten kallnat, tillsätts den malda levern, löken och kryddorna, hvarefter massan omröres väl och stoppas ej för hårdt i de väl rengjorda, raka skinnen. Korfvarna läggs i ljumt, saltadt vatten och får sakta koka ½ tim.

Anm. Af denna sats blir omkring 6 kg.

Röd sagosoppa (f. 6 pers.). 2½ lit. vatten, 1 bit kanel, ¼ tsk. finrivet citronskal, 1 kkp. syltade plommon och 1 kkp. syltade körsbär eller 2 kkp. körsbärs-, röd vinbärs eller hallonsaft, socker efter smak.

Beredning: Vattnet kokas upp med kanelen och citronskalet. Sagogrynen sköljas och iläggas samt få koka, tills de äro klara. Då tillsättes trunkten eller någon af saft-sorterna och soppan får ett uppskok samt afsmakas med socker.

Bräckt skinka med ris (f. 6 pers.). 2 dcl. risgryn, 2 lit. vatten, 1 msk. salt, 1 msk. portug. lök, 50 gr. smör, 5 hg. rökt skinka.

Beredning: Risgrynen sköljas, påsättes i det kokande vattnet, tillsatt med saltet, och får koka, tills de äro mjuka, men ej falla sönder. De upphållas i durkslag och vattnet får väl afrinna. Löken skalas och hackas fint samt brynes i smöret i en tackjärns-panna, grynen läggs i pannan och blandas väl med löken. Skinkan bräckes, uppläggas på midten af ett varmt serveringsfat och risgrynen läggs i en krans omkring. Anrättningen garneras med persilja.

ANNONSER skola vara inlämnade till Expeditionen senast fredag för att kunna införas i följande veckas nummer.

LEDIGA PLATSER

EN ordentlig och stadig barnsköterska omkring 25 år gammal erhåller god plats å större gård i Halland. Svar märkt »25 år», tidn. Hallands exp., Halmstad f. v. b.

LÄRARINNA önskas att undervisa en åtta års gammal gosse. Dessutom fordras att hjälpa till med hvarjehanda arbeten inom ett landthushåll. Sömnad önskvärd. Svar med rek., foto. och löneanspråk till »Halland», Lis station.

VÄRDINNEPLATS. För bildad stadgad flicka eller barnlös änka (hålst kristligt sinnad) som kan förestå ett landthushåll, där husfru saknas, samt undervisa flickor i vanliga skolämnen och musik, finnes plats ledig omkring 1 okt. Svar med foto. och löneanspråk sändes till »A. J.», Nöbbeléd, Aneby.

UNG man af god familj, intresserad, frisk och skolbildad antages som betalande landtbrukslev i godt hem å egendom om 200 tld. i mellersta Sverige. Ref. gifvas och fordras. Svar till »Familjemedlem», Västerås p. r.

ANSFRÄKSLÖS, bildad flicka, som vill biträda med värden af barn och är något kunnig i sömnad samt för öfrigt vill vara husmodern till hjälp, erhåller plats i liten familj. Jungfru finnes. Svar emotses tacksamt till »Familjemedlem», Visby p. r.

BARNFRÖKEN med goda rek. får plats 1 nov. i disponentfam. (4½ tim. från Stockholm) att tillse tre flickor 5—2 år. Den som är kunnig i sömnad och engelska språket har företräde. Svar med lönepret. m. m. torde sändas till »Fru C.», Ludvika.

FORESTÄNDARINNEPLATS ledig för större hushåll. Lön 700 kr. pr år samt tantième. Vidare Norra Inack-Byrån, Malmkillnadsg. 29, Sthlm.

TILL nyåret önskas en bildad barnkär, hurtig och ordningsfull flicka, kunnig i matlagning, bakning och sömnad. Svar med rek. m. m. till fru G. Viotti, Uppsala.

FLICKA, fullt kunnig i klädningsömnad, önskas några månader som hjälp och sällskap. Svar med löneanspråk sändes till »Tjänstemanna-familj», Karlstad p. r.

M. Bendix

16 Regeringsgatan.
5 Sturegatan. 90 Drottninggatan.

NYHETERNA

FÖR

SÄSONGEN

BARNKLÄDER

NU INKOMNA.

OBS! SÄNDNINGAR FÖR BENÄGET URVAL EXPEDIERAS TILL ÄRADE KUNDER SAMT TILL I LANDSORTEN KÄNDA PERSONER. : : : : :




Iduns Modellkatalog för hösten nu utkommen.

PLATS finnes den 24 okt. för barnfröken hos fru V. Pauli, Ystad. Skall stada barnkammaren och stryka barnens tvätt samt vara kunnig i enkel sömnad. Ej familjemedlem.

BARNKÄR arbetsam och ordningsfull bättre flicka, van att deltaga i husliga sysslor — särskildt i sömnad af barnkläder — samt villig att sköta två små barn i åldern 2½ och 1½ år, erhåller förmånlig plats den 24 okt. i år hos bättre familj i småstad. Svar märkt »Liten familj», Iduns exp., Stockholm.

I häradshöfdingshem i landsortsstad får barnsköterska eller enkel barnfröken plats för två mindre barn. Nya Inack-Byrån, Brunkebergsg. 3 B, Sthlm.

HOS disponentfam. i Stockholms närhet får bildad, hushållskunnig flicka plats. Nya Inack-Byrån, Brunkebergsg. 3 B, Sthlm.

HUSHALLERSKA, kompetent att sköta ett stort hushåll på en större herregård, får plats den 24 inst. okt. Rek. och löneanspråk torde insändas till Edhs gård, pr Bor.

Husmodersbefattningen

vid länssjukhuset i Hudiksvall är ledig att tillträdas den 1 december. Lön 400 kr. pr år, eget rum, tvätt och lyse. Tre månaders ömsesidig uppsägning. Ansökningar åtföljda af äldersbevis och betyg insändas till sysslomannen.

GOD plats i Göteborg som sällskap och hjälp åt ensam fru kan nu genast en snäll och anspråklös flicka erhålla mot fritt vivre. Vidare upplysningar då svar sändes till »Ömsesidig trefnad», Järntorget, Göteborg p. r.

FORESTÄNDARINNEPLATSEN för Centralköket vid Lundsbergs skola i Värmland är ledig med tillträde 1 nästk. november. Förstärkt utrustning tillkommer att på eget ansvar verkställa beräkning, inköp och beredning af ingredienserna till ett hushåll på 140 personer samt utöfva tillsyn öfver arbetet i tvätt och strykinrättningen och i bageriet. Ingen befattning med matens servering. Vidare meddelar disponent O. Bergman, Lundsberg, Näsundet.

TVA dugliga flickor hvaraf den ena bör vara villig åtaga sig skötsel af tre barn från 1—4 år, den andra matlagningen, samt öfriga inom ett hem förekom. Sysslor få plats 24 okt. i officersfam. på landet (ej landthushåll). Svar till fru Muntzing, Kinstad.

BARNFRÖKEN önskas nu genast för vård af ett 6 mån. barn och tillsyn af ett äldre på 2½ år. Svar med ref., åldersuppgift och anspråk till »L.», Västerås p. r.

Kammarjungfru

önskas till egendom utanför Stockholm. Kunnighet i sömnad fordras. Svar med rek. och foto. till »Ordentlig 1907», Iduns exp.

FÖR 4 barn i ålder 8, 7, 3 och 2 år önskas en barnfröken kunnig i sömnad och villig deltaga i lättare husliga sysslor. Uppgift om ålder och löneanspråk samt ref. insändas till »A. B.», Skellefteå.

ÄLDRE, svenskt liffförsäkringsbolag söker bildad dam som inspektör. Arbetsfält Stockholm. Svar till »Inspektör 8,000 kr.», Iduns exp., Stockholm.

FÖR erfaren och stadgad, medelålders landthushållerska, som med ordning och sparsamhet kan förestå ett tre å fyra personers ungarshushåll, finnes plats å herregård i Västergötland. Ansökan och betyg i afskrift (ej original) insändas till Nordiska Annonsbyrån, Göteborg, märkt »Landthushåll».

Plats i familj

Allvarlig, pålitlig, anspråklös och pliktrogen fröken erhåller plats i officersfamilj i Stockholm. Hon skall under husmoders ledning utöfva tillsyn öfver tvänne barn om resp. 7 år och 1 år, för hvilken senare dock särskild sköterska finnes, och i öfrigt deltaga i inom hemmet förekom. arbeten samt under husmoderns frånvaro ansvara för hemmet och trenne jungfrur. Hon blir betraktad som familjemedlem i ett godt och allvarligt hem. Lön 20 kr. pr månad. Svar med porträtt och fullständiga upplysningar till »Pålitlig och barnkär», Svenska Telegrambyråns Annonsafdelning, Stockholm.

TILL instundande 24 okt. äro platser lediga för 2 jungfrur i 4 personers hushåll. Den ena skall sköta matlagning, den andra sköta barn och hushållssysslor. Svar med ref. och lönepretentioner till fru Märta Schubert, Sältsjöbaden.

TILL husmoderns hjälp sökes en barnkär, enkel och allvarlig bättre flicka, van vid arbete och alla i ett hem förefallande göromål. Svar med pretentioner och rek. sändes till »E. E. 07», Trelleborg.

BARNSKÖTERSKA eller fröken, pålitlig, verkligt barnkär och med gladlytt lönne önskas för 4 barn, 5½—2 år, till landegendom i Österg. Svar till »Fru Gerda», Iduns exp. f. v. b.

EN ordentlig och stadig barnsköterska omkring 25 år gammal erhåller god plats den 24 okt. å större gård i Halland. Svar märkt »25 år», tidn. Hallands exp., Halmstad f. v. b.

BILDAD flicka kunnig i matlagning, benägen att med husmoder och barnfröken sköta ett hem i Göteborg, erhåller plats den 24 okt. Foto. och uppgift om löneanspråk till »J. L.», snarast p. r. hufvudpostkontoret, Göteborg.

BONNE française trouvera situation å Stockholm pour un garçon de 6 ans. Réponse avec diplômes et certificats, photographie, âge et prétentions de gages å »D. G. L.», Allmänna Tidningskontoret, Stockholm.

HUSHALLERSKA erh. den 24 okt. lätt-skött plats i ungarshem på landet. Svar med lönepret. till »Lärare», Värnamo p. r.

HUSHALLERSKA önskas för ungarshem. Jungfru finnes. Kronofogde Wilhelm Cramér, Visby.

EN enkel bildad flicka något kunnig i matlagning och inom husförefallande göromål önskas den 1sta nov. i två personers hushåll. Jungfru finnes. Svar med lönepret. till R. Snöbohm, Klintehamn.

EN snäll pålitlig bättre flicka får plats på landet att sköta två barn om 3 och 1½ år nu genast eller senast 1 nov. Svar med foto. och löneanspråk till »E.», Ulricehamn p. r.

EN bildad frisk flicka erhåller god plats den 15 oktober som barnfröken. Betyg, lönepret. och foto. torde sändas till »3 barn», Sundbyberg p. r.

ETT bildadt medelålders fruntimmer med godt lönne önskas för att förestå en äldre änkefru hem, samt vara hennes hjälp och sällskap. Sökanden bör vara kunnig i matlagning, bakning och alla i ett landthushåll förekommande göromål. Köksa och hushjunga finns. Löneanspråk jämte betyg och rek. torde uppgifvas i svar till »Änkefru», Iduns exp.

Sköterskebefattningen

vid Jockmocks sjukstuga är ledig att tillträdas den 1 nov. d. å. Lön 800 kr. Sköterskan skall vara skyldig att mot en ersättning af 95 öre pr dag och person förestå utspisningen för de sjuka och mot 300 kr. för å hålla tjänarinnan med mat. Ansökningar med uppgift om föregående tjänstgöring samt läkarebetyg inlämnas till under-tecknad som meddelar närmare upplysningar. Jockmock, sept. 1907.

Th. Wolf, e. prov.-läkare.

ANSPRÅKSLÖS bildad flicka, fullt kunnig i matlagning samt villig att deltaga i öfriga inomhussysslor erhåller plats i liten fam. i Helsingborg nu genast eller 1 nov. Jungfru finnes. Lön 200 kr. Svar till »Helsingborg 200», Iduns exp. f. v. b.

BILDAD flicka villig undervisa och sköta 8-årig sent utvecklad gosse, samt tillse 11-årig flicka får plats 24 okt. i Malmö. Svar till Överstinnan v. Platen, Malmö.

HVITA BANDETS (Östermalmsföreningen) Krogkommitté, söker förstärkt utrustning för nykterhetsrestaurang för arbetare vid Värtan. Sökande bör hafva nykterhetsintresse, förstå att sköta personal samt åga god insikt i uppköp af varor. Bildad kvinna åger företräde. Skriftliga ansökningar ställas till fru Louise Bergqvist, Djursholm.

ANSPRÅKSLÖS flicka som vill åtaga sig matlagning och bakning i liten familj, 3 personers hushåll på landet, erhåller plats 24 instundande oktober. Lön 132 kronor. Eget rum. Anses som familjemedlem. Svar till fru Selma Löfqvist, Norsjö, Västerbotten.

Barnflicka.

En snäll och rar flicka erhåller bra plats i liten familj att vara behjälplig vid skötseln af en liten dotter. Svar till fru Ebba Åberg, Eskilstuna.

Husföreständerska.

Bildad fru eller flicka af god familj, stadgad samt frisk, med godt sätt och gladlytt lönne sökes till husföreständerska i prydligt, mindre hem hos svensk ingenjör i Finland, vilkens familj vinterleden vistas i utlandet. Sökande, som bör vara musikalisk, skall på ett förstärkt sätt kunna ensam sköta hushållet, därvid för tyngre sysslor hjälp lämnas af en gårdskarl samt tjänarinnorna. Den som kan förete goda betyg samt personliga rek. om verklig duglighet, torde närlutna afskrifter, läkarebetyg, nyligen taget fotografi som genast återsändas samt med uppgift om familj, ålder och löneanspråk i bref märkt »Respektabel värdinna», Iduns exp.

YNGRE, bildad dam med godt och gladlytt sätt, intresserad för landbruk etc. samt i öfrigt fullt kunnig att med omtanke förestå mindre landthem å vacker egendom i Sörmland, får plats i okt. hos ung herre. Sökande bör disponera c:a 2,000 kr. Svar med fotografi till »Arbete, trefnad», und. adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

Ordentlig hushjunga,

van vid servering samt öfriga med platsen förenade sysslor, samt en köksa erhålla goda platser nu genast i Eskilstuna. Svar med lönepret. och rek. till fru F. Ståhlberg, Ståhlfors, Eskilstuna.

Bildad barnfröken erhåller plats 24 okt. hos grevinnan Spens, Jönköping. Rek. och porträtt torde af reflekterande omgående insändas.

SKICKLIG kvinnl. sjukgymnast kunnig i tyska språket får plats å sanatorium. Vidare meddelar Schwestern Ellen, Gotha, Dorotheabad, Deutschland.

PLATSSÖKANDE

FLICKA på 29 år af god familj med godt sätt, önskar plats som sällskap och lektis hos fin äldre dam. Svar emotes märkt »29 år E. A.», under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

EN 23-årig norsk dam af ämbetsmannaståndet, utexam. sjuksköterska, musikalisk med tyska och engelska språkkunskaper, önskar plats i stilla hem som sällskapsdam. Villig åtaga sig barnvård. Svar mottages tacksamt under adress »Overlærer H.», Hovind, Tvedestrand, Norge.

BILDAD huslig flicka söker plats. Kunnig matl., bakn., sömnad, handarb. Vidare Norra Inack-Byrån, Malmkillnadsgratan 27, Stockholm.

19 ÅRS FLICKA önsk. till nov. plats i god fam. för att undervisa mindre barn samt deltaga i husliga sysslor. Svar till »A. K.», Örebro p. r.

UNG flicka van vid göromål i hem önskar plats i god familj, där hon blir behandlad som familjemedlem. Någon lön önskvärd. Goda ref. Svar till »18 år», p. r. postkontor Järntorget, Göteborg.

MEDELÅLDERS allvarlig flicka önskar plats i troende familj. Kunnig i ett enklare hems skötande, handarbete, konstväfnad, tager gärna hand om barn, där husmodern är klen, eller saknas. Svar märkt »R. S.», Ekensholm, Dunker.

Värdinna.

Plats som värdinna i fint ungarshem eller änklingens hem önskar i början af nov. bildad flicka af god familj. Kunnig i finare matlagning samt åger förmåga att göra ett hem trefligt. Fint betyg från mångårig plats. Svar emotes tacksamt af »Redber», Iduns exp.

PLATS önskas af 29-årig norrländska af god fam. att förestå änkemans eller aktad ungerherres hem eller såsom hjälp i familj. Goda betyg och rek. kunna presteras. Svar till »29 år», Östersund p. r.

SJUKSKÖTERSKA önskar plats, hälst å herregård eller som privatsköterska. Svar till »J. J. 1907», Iduns exp. f. v. b.

SOM värdinna söker 29 års musikalisk flicka plats till 1 jan. 1908. Ett godt piano önskvärdt. Svar innan 15 okt. till »J.», Motala p. r.

ANSPRÅKSLÖS flicka van vid sjukvård — har varit på lasarett — önskar plats att sköta enskild sjuk till 1 nov. eller senare. Svar emotes tacksamt fortast möjligt. Adr. »Alvida 22», Ek-sjö p. r.

UNG flicka, enkel, gladlytt, musikalisk och som genomgått sjukligt elementarläroverk önskar mot fritt vivre komma i fam. för att lära och deltaga i alla i ett hem förekom. göromål. Svar emotes under adr. »Thorborg», Engelholm.

UNG, bildad, huslig flicka önskar plats såsom sällskap o. hjälp åt husmoder med inom ett hem förefallande göromål, hälst större landegendom. Kunnig i matlagning, bakning, sömnad samt finare handarbeten. Goda betyg o. ref. Tacksamt svar till »L. A. 22 år», under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Sthlm f. v. b.

VÄRDINNEPLATS önskas af en medelålders dam, med god uppfostran o. vana vid alla inom ett hem förekommande göromål. Bästa betyg finnes. Svar till »Oktober 1907», adr. Oskarshamns-Posten, Oskarshamn.

UNG, bildad, musikalisk flicka önskar plats som hjälp och sällskap i familj, hälst på landet. Svar till »18 år», Karlstad p. r.

BILDAD, 27-årig ung dam önskar förestå ett hem för äldre ungerherre eller änkeman där barn finnes. Svar till »Musikalisk 72», Iduns exp.

FLICKA, 18 år, som genomgått handelsinstitut, är kunnig i engelska och något tyska o. franska, önskar plats i ämbetsmannafam. för att utträta skrifgöromål, korrespondens e. d. Intresserad af hushållet. Svar till »Praktisk», Iduns exp.

19 års flicka.

som genomgått 8-klassigt läroverk och efter skolans slut deltagit i förefallande göromål inom hemmet önskar plats som biträde i hushållet. Villig underv. i musik. Svar till »H.», Mogata p. r.

ELEMENTARB., musikalisk flicka, med 1½ års prakt. på lasarett, något kunnig i matl. och sömnad, önskar plats i treflig fam. på landet. Svar till »20 år», Iduns exp.

TILL följd af hemmets upplösning önskar bättre flicka plats i finare familj som hjälp och sällskap mot fritt vivre. Genomgått kurs i matlagning och linnesömnad. Svar till »Familjemedlem», Vasselhyttan p. r.

SOM sällskap och hjälp söker medelålders bildad dam plats hos äldre dam eller familj. Önskar allt fritt, eget rum och några tim. om dagen för egen räkning. Svar till »S. S.», Borås p. r.

KOKERSKA, kunnig i vanlig matlagning, som fullständigt genomgått fru Askers Vegetariska kök. I nov. Askerbo, Djursholm.

UNG flicka, dotter af köpmannafam. som nära ett års tid vistats i bättre fam. i Sthlm dels som sällskap samt för öfrigt biträdt med litet af hvarje önskar plats hälst i södra eller mellersta Sverige i prästfam., äldre tjänstemannafam. eller dylikt, hälst där det finnes äldre respektgivande husmoder. Om svar anhålles genast under adress »Familjemedlem 16 år», Hvetlanda p. r.

FLICKA af god familj som flera år varit i affär och nu genomgått handelskola önskar plats den 1 okt. å kontor. Åger vacker handstil. Goda betyg finnes. Svar till »H. J.», Säfssjöström.

FLICKA med 1 års vana i större landthushåll önskar plats i bättre familj att vara husmodern till hjälp och sällskap. Betyg finnes. Någon lön önskas. Svar emotes tacksamt till »18 år», Lagan p. r.

UNG flicka önskar lättare plats på landet, såsom hjälp och sällskap hos liten fam. eller ensam dam. Intresserad och något van vid sjukvård. Svar till »Hemlös», Uppsala p. r.

GLADLYTT bildad flicka, med vana i husliga göromål kunnig i massage och sjukvård söker plats som hjälp och sällskap i familj eller hos ensam herre eller dam. Svar till »Blenda», Kiosken, Brunnsparken, Göteborg.

EN bildad, musikalisk flicka, som genomgått hushållsskola och är kunnig i handarbete samt hvad som hörer till ett hems skötande, önskar plats. Svar till »21 år», torde adr. till Central-Skanes kontor, Hörby.

UNG bild. flicka önskar plats som barnfröken el. sällskap i fam., som i höst reser till Tyskl. eller i svensk fam. i Tyskl. Svar till »19 år», Iduns exp.

VÄRDINNEPLATS önskar bättre flicka i aktad ungerherres eller änkemans hem nu genast eller 24 instundande oktober. Sökande är kunnig i matlagning, sömnad. Innehar de kunskaper som fordras för ett hems skötande och trefnad. Svar märkt »Trefligt hem», Ramsele p. r.

PRÄSTDOTTER, hushållskunnig, önskar plats som värdinna eller att utan jungfru sköta hushållet åt ensam person eller liten familj. Svar till »A—d 30», Kalmars p. r.

Ung bildad

flicka önskar plats i godt hem såsom barnfröken eller annan hjälp i hemmet. Tacksamt för svar till »Förlofvad», Vadstena p. r.

2 UNGA FLICKOR önska plats i bättre fam. Äro villiga deltaga i alla inom hus förekom. sysslor. Något kunniga i kontorsgöromål. Bästa rek. Svar till »M. och A.», Lysekil p. r.

FLICKA från godt hem, något kunnig i enkel matlagning och handarbeten, önskar plats i höst i liten fam. eller hos ensam dam. Svar till »A. A.», Hallsberg p. r.

MEDELÅLDERS dam söker plats som värdinna, husföreständarinnorna, hushållerska eller i brist däraf som hushållerska. Har förmåga och mångårig vana i hushålls skötande. De bästa betyg och rek. kunna presteras. Svar till »Pliktrogen», Göteborg p. r.

VÄL rekommenderad sjuksköterska önskar plats på klinik eller privatvård! Svar till »Stark och hurtig», Örebro p. r.

FLICKA, med 5 års kontorsvana samt van vid renskrifning, önskar plats, hälst där tillfälle gifves att äfven kunna få deltaga i hushåll. Svar till »Familjemedlem», Torshälla p. r.

SJUKSKÖTERSKA med vana äfven vid sinnessjuka önskar plats i privat sjukvård. Svar tacksamt till »Sjuksköterska», Uppsala.

ENKEL, anspråklös flicka, önskar plats i familj. Villig deltaga i alla inomhus förefallande göromål. Lön önskvärd. Svar till »24 år», Laxå p. r.

Stjernfors Pensionat och Hvilohem,

gam. herresäte, 5 km. fr. Kopparberg, c:a 200 m. ö. h. i skogrik v. bergslagsnatur, hög, stärkande luft, v. bad, elektr. ljus m. m. Emot. gäster året om, äfven hushållselever. Ref., uppl. Sv. Turistf. samt riks 11204 Sthlm eller adr. Kopparberg. Rikstel. 36.

OBS! I Göteborg i privat hem kunna några unga flickor från 1 okt. få lära hushåll för person, utbildad vid Upp-sala fackskola. Adr. fröken Kleberg, Göteborgsg. 22 1 v. t. h. Ref.: Friherrinnan Stjernstedt, 4:de Långg. 6, Göteborg.

INACKORDERING för ung dam i godt engelskt hem. Vidare genom Eva Möner, Herrborum, Börrum.

VERKL. god inack. erhåller en ung flicka i bildadt hem i Stockholm. Svar Fru D. Ternström, Sturegatan 50 III.

HUSHÅLLSELEVER samt andra unga damer erhålla god inackordering på naturkönt belägen egendom i Södermanland. Ungdom finnes. Svar till fru Tora Anander, Dalby, Betsna, Riksteflefon.

INACK. önskas af ung flicka, som genomgått 8-klassigt läroverk, i bildadt hem på större egendom, där tillfälle gifves att grundligt lära allt, som hör till ett hems skötande. Svar till »Förlofvad 19 år», Vingåker p. r.

BRÖSTSJUKA. Uppåkra privatpensionat rekommenderas, beläget på smäländska höglandet. God vård och godt bord, fullständig sanatorievård. Pris 80 å 90 kr. i månaden. Adress Uppåkra, Säfssjö.

I Dr. Möllers sjukgymnastikinstitut i Berlin antages en elev för ettårig utbildningskurs med början den 1—15 okt. i år. Vidare upplysningar skriftligen Kalkreutstr. 15, Berlin.

Verkligt godt hem

erbjudes i det gamla välkända Hedmanska Pensionatet i Jämtland. Begär prospekt under adr. Hålland.

Goslar / Harz.

Pensionat Frau I. Köhne und Tochter. Grndl. Erlernung der deutschen und engl. Sprache, Musik, Malen. Eig. Villa. Beste Ref. 1000 M p. a.

SOM våra egna barn börjat lämna hemmet önska vi i deras ställe mottaga en ung flicka eller två systrar i inackordering i ett stilla, godt och gladlytt hem. Soligt rum i egen friskt belägen villa i Gefle. Svar till »Föräldravård», Iduns exp.

I fint, godt hem med umgänge önskar bildad flicka, i saknad af eget hem, inackordering. Hälst i närheten af Göteborg eller stad i Halland. Svar till »Varaktigt hem», Årstad (Halland).

Lindrigt bröstsjuka

emottagas vid Pensionat Solstrand, Alingsås, vackert beläget 1½ timmes väg från närmsta stad. Vidare genom prospekt. Läkare: spec. i lungsjukdomar.

Målarskolan,

38 Smäländsg. Lektionerna äro började i Porslins- & Oljemålning, Gyllenläder & Läderplastik. På lager finnes porslins & alla material för målning. Porslinsbrännes. Tel. Brunkb. 62. Emma Nordberg. Augusta Peterson.

Till Damerna!

VII.

Fönster kontra tidningsspalt.

Sätt i ert fönster en skylt med tillkännagifvandet »God

måltidsinackordering» eller

»Rum att hyra!» Hur

många se den skylten?

Jo, jämnt så många, som

råka gå förbi och händelsevis

få ögonen på den.

Sätt in en liten annons

i en af Dagens Nyheter

spalter med rubriken »In-

ackordering» eller »Utju-

des hyra!» Hur många

läsa Er annons?

Jo, tusental af Dagens

Nyheters läsare — personer

som i tidningen söka er

annons, personer som äro

i behof af den inackorde-

ring eller den lägenhet ni

erbjuder.

Det är således inte un-

derligt att Dagens Nyheter

annonserspalter svälla ut.

Annonsera i Dagens Nyheter!